

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egész évre 36 pengő, félévre 18 pengő, negyedévre 9 pengő, egy óra 3 pengő, egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

HAJDUFÖLD
KER.POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség, kiadóhivatal és apróhirdetések felvételi helye: Piac-utca 56. szám (Vármegyeháza mellett).
Telefon: 21-90, telefon este 10 órától: 23-48. szám.

(TRIANON 18.) 1937 AUGUSZTUS 18.

SZERDA

XLI. ÉVFOLYAM, 187. SZÁM.

A Kormányzó szózatával útnak indította az Alföld-öntözés korszakalkotó művét

Sorsfordulót jelent a Tiszántúl életében a 80 millió pengős vizgazdálkodási beruházás -- Háromszázezer katasztrális holdat lehet öntözni a megépítendő csatornahálózattal

Kállay Miklós az öntözési probléma debreceni vonatkozásairól

Szolnok, augusztus 17.
Az ország egész közvéleményének érdeklődése és felfokozott figyelmére kísérte kedden azt a korszakalkotó jelentőségű nagygyűlést, amelyet az újjáalakult Országos Alföldi Bizottság tartott Szolnokon, Magyarország Kormányzójának személyes részvételével. Az Alföld öntözés problémájának megoldása és munkabavétele képezte egyedül tárgyát ennek a nagygyűlésnek s ehhez képest teljesen indokolt volt az ország közönségének várakozása, hiszen

eztől volt alkalma először hiteles és hivatalos forrásból tudomást szerezni arról, mire határozta el magát a kormány az Alföld, közelebbről a Tiszántúl gazdasági megerősödése érdekében. És hogy valóban sorsfordulót jelent a Tiszántúl mai súlyos helyzetében ennek a grandiózus vizgazdálkodási tervnek megvalósítása, azt teljes nyomatékkal igazolta vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó büles államfői szózata, amellyel ismét hitet, önbizalmat és a beteljesedett reménykedés felemelő érzését plantalta át ennek a rengeteg elemi kárt és sorsesapást szenvedett tiszántúli nének a lelkébe. Az Alföldi Bizottság nagygyűléséből megtudta az egész ország közönsége, de elsősorban a közvetlenül érdekelt Tiszántúl és Debrecen, hogy mit fog jelenteni az Alföld számára az öntözés.

Megtudta tömören azt, hogy a kormány évenként legalább ötmillió pengős költségvetési kereten belül 14 év alatt nyolcvanmillió pengős összeggel hatalmas csatornahálózatot létesít a Tiszántúlon, amelynek fő gerince Debrecen határára és Hajdúmegye területén vonul át. Megtudta azt, hogy a nyolcvanmillió pengős beruházásból háromezer hold, eddig terméketlen, vagy az időjárás szerényei miatt bizonytalan terméseredményű földterület lesz az öntözés révén eredményesen hasznosítható.

Megtudta a Tiszántúl és Debrecen népe a nagygyűlésen elhangzott szakszerű felvilágosításokból és azonfelül különösen Kállay Miklós országos elnöknek kifejezetten a debreceni sajtó részére adott nyilatkozatából azt, hogy hol fog vezetni ez a hatalmas öntöző és hajózható csatornarendszer.

Nincs tehát több lehetősége annak, hogy a tiszántúli nagy öntöző csatorna problémája körül tovább folytatódjék az a találgatás és sajtópolémia, amely az utóbbi időben Debrecen-

ben már bizonyos oldalon olyan nagy lendületet vett. Megállapítható ugyanis a legilletékesebb tényező nyilatkozatából, hogy

Debrecen nemesak, hogy nem éri sérelem az Alföld öntözés és a csatornaépítés megvalósításával, hanem épügy mérhetetlen előnyökhöz jut, miután közvetlen határában fog elvezetni a csatorna, mint az az egész hatalmas területén, amely a Tisza vonalától Hajdúmegye területén keresztül a Berettyóig húzódik el.

Szolnok és a Tiszántúl nagy ünnepe

Kedden reggel zászlódiszben várta Szolnok városa az Országos Alföldi Bizottság nagygyűlését, amelynek korszakalkotó jelentőségét fémlelte, hogy azon megjelent vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzója, hogy szózatával felhívja egy egész ország népének figyelmét és érdeklődését az Alföld öntözés sorsdöntő jelentőségére. A szolnoki városi színház volt a színhelye a nagygyűlésnek. Budapestről külön vonat is hozta a vendégeket s Debrecenből is tekintélyes számú közéleti férfi volt jelen a gyűlésen. Egymásután érkeztek a városi színház elé elsősorban a magyar királyi kormány képviselőiben Röder Vilmos honvédelmi miniszter, mint a miniszterelnök helyettese, Marschall Ferenc, báró Vay László, Mikecz Ödön államtitkárok, az országgyűlés és felsőház tagjai, a sajtó képviselői, a tiszántúli főispáni kar és számos magasrangú előkelőség, akiket Kállay Miklós az Országos Alföldi Bizottság elnöke fogadott. Debrecenből Fáy Ist-

ván főispán, Ruffy-Varga Kálmán, Seszlin-Nagybákay Jenő felsőházi tag, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, vitéz Czeglédy Béla mezőgazdasági kamarai igazgató, dr. Nagy István törvényhatósági bizottsági tag, Ábrahám András ármentesítő társulati igazgató-főmérnök és számos szakember vett részt a gyűlésen.

Pontosan 10 óra 50 perckor érkezett meg vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó a Hitler kancellártól átadott gyönyörű autóján. Koós Miklós alezredes szárnysegéd kíséretében.

A Kormányzó a városi színház tőszomszédságában lévő Tiszaszálló elé hajtatott, ahol külön lakosztályt nyitottak számára s onnan vonult át a nagygyűlés színhelyére, ahol a színház színpadát és nézőterét zsúfolásig megtöltő előkelő közönség viharos, lelkes ovációval fogadta. Belépése után a helybeli vasutas zenekar a Himnuszot játszotta, majd kezdetét vette a nagygyűlés.

Kállay Miklós: A régi Tiszából új Tiszát varázsolunk

Az elnöki emelvényen a Kormányzó a számára fenntartott helyen, előtte az asztalon mikrofonnal, hogy a rádió hullámain át az egész ország hallhassa szózatát. Az el-

nöki asztalnál középen Kállay Miklós ült, jobbján Röder Vilmos honvédelmi miniszterrel, balján Marschall Ferenc földművelésügyi államtitkárral, mint a nagygyűlés

szónokaival. A Himnusz elhangzása után Kállay Miklós állott fel szólásra és a következő beszéddel nyitotta meg a nagygyűlést.

— Meghatott mély tisztelettel és mély hódolattal köszöntjük főméltóságú urunkat, — mondotta — aki abban a szerencsében és kifülbítésben részesített bennünket, hogy az Alföldi Bizottság első nagygyűlésén megjelent. — Napirendünk egyetlen tárgya az Alföld öntözésének kérdése. Előadónk meg fogják világítani ezt a problémát, úgy gazdasági, mint műszaki vonatkozásaiban.

Már eljutottunk addig, hogy tudjuk mit akarunk és tudjuk mit kell tenni. De hogy eddig eljutottunk, az egyedül és kizárólag főméltóságú urunknak köszönhetjük. (Viharos éljenzés és taps.)

Ő aki régen az óceánok végtelen perspektíváit nézte, ma az Alföld végtelen rónáin tekintve végig, annak perspektívájában

meglátta, hogy mit kell tenni, mi nyújt itt több munkát, jobb megélhetést, prosperitást, haladást és egyetemes erőt.

A Tiszát régen a legmagyarabb folyónak neveztük. Rakoncátlan volt, dult, pusztított, rombolt, de áldást is hozott. Ma megcsönkített létünkben

új Tiszára van szükségünk, amely csak áldást hoz ennek az országrésznek.

amely kitermeli ebből a földből és mibőlünk gazdákból, szóval az alföldi magyar emberből mindazt a lehetőséget, amit nekünk Isten áldotta talajunk és napsütésünk nyújt.

A régi Tiszát, a régi magyart új úton, új célok felé vezetjük, mert így érhetjük el, hogy a Tisza magyar, a magyar pedig hazájában ur maradhasson.

— Mély hódolattal, alázatos tisztelettel köszöntjük főméltóságú urunkat és kérjük az Isten áldását, hogy munkája eredményét a magyar nép millióinak munkájával együtt megérhesse teljes beteljeséssel.

A Kormányzó szózata

A hatalmas terem közönsége feszült figyelemmel fordult ezután a Kormányzó felé, aki kék tenger-nagyi díszegyenruhában jelent meg az ünnepi nagygyűlésen s helyéről felemelkedve érces hangon kezdte meg beszédét.

— Köszönöm az elnök ur meleg üdvözlő szavait. Állandó érdeklődésem kíséri az Alföldi Bizottság közérdekű működését, amely a multban annyiszor mostoha elbá-násban részesült magyar Alföld égető gazdasági és kulturális kérdését kívánja közelebb vinni a megoldáshoz. Különösen örömmel jöttem a bizottság mai ülésére, nemcsak mert az én vármegyémet szolgál ma otthonul a bizottságnak, hanem azért is, mert a mai nap forduló pontot jelent a nagy magyar Alföld életében.

Komolyan belekezdünk az Alföld öntözési problémájának megoldásába.

Az a munka, amelyhez most fogunk hozzá, első részlete annak a nagy országos vállalkozásnak, amely évtizedek során oda

Nem engedhetjük, hogy elsorvadjon a falu népe

Ez az útja a segítségnek, nem pedig az elesettek elégetlenségének felszítása.

(Ugy van, helyeslés.), főleg pedig a termelés jóvedelméből tétele, mert ezzel nemcsak a módos gazda jár jól, hanem mindenki, aki a gazdaságban végzett munkából él. Ez a nép a honfoglaló magyarság leszármazottja, fajunk életének ősforrása, állandó megújulásának biztos tartaléka, amely annyi értéket rejt magában, Ez adja a hazának a világ legjobb katonáját, a csend és rend őreit, — ez műveli

Szükséges, hogy az Alföld népe átérzeze az öntözés jelentőségét

— A gazdagodásnak meg van minden előfeltétele. Termékeink ügyszólván a legjobbak az egész világon, nemcsak a tiszavidéki búzára gondolok, hanem a magyar tenésztállatra, vadra, borra, tejtermékekre, gyümölcsre, selymre, — hogy csak a legfontosabbakat említsen. Csak arról kell gondoskodnunk, hogy a termékek számára piacokat biztosítsunk és hogy a termelő megfelelő árakhoz jusson. A külföld számos piaca már megismerte márkázott termékeink kiváló voltát és ha becsületesen kiszolgáljuk őket, a piacok állandó vevőink maradnak. Ezen felül előnyös fekvésünk folytán a közel keletet is bekapcsolhatjuk a budapesti szabad kikötő révén a közép- és keleti áruforgalomba és Duna-tengeri határpontunk növelése által kifejlődhet a belterjes kereskedelmi hajózás, ami pedig a történelem tanulsága szerint mindenkor a népek

Az állam vizet ad a gazdának ki kell azt használni

— Az állam meg fogja tenni a maga kötelességét akkor, amikor a termékenyítő vizet odavisi a gazdához, de a gazda vállára nehezedik majd az a nagy felelősség, hogy ki is tudja azt használni.

— Általában ki kell fejleszteni a magyar társadalomban az egészséges gazdasági életfelfogást. Évszázadokon át kihalásnálták fajunk kiváló harci tulajdonságait és verekedő kedvét. Ahol meghalni kellett, ott magyar csapatok álltak. (Viharos éljenzés.)

— Ezért fogytunk így meg, míg

fog vezetni, hogy az Alföld törzsközségi magyarságának során segítsen, a most terméketlen, vagy kevésbé használható szikeselnek jó részét rendszeres művelésre alkalmassá tegye és az alföldi gazdálkodást az időjárás szélsőségeitől minél nagyobb mértékben függetlenítve, a mainál bőségebb termést biztosítson.

Az erre befektetett összeg százszázaléki az országban marad és túlnyomó részben ama réteg életszínvonalát fogja emelni, amely arra a legjobban rászorult.

Gondolok itt elsősorban a törpebirtokosokra, a gazdasági munkásokra és a gazdasági cselédekre.

akiknek a megélhetése ma oly nehéz és létfenntartásra fordítható jövedelmük oly csekély, hogy hiúsággal határos igénytelenségük mellett is kell, hogy szociális és gazdasági helyzetük legmelegebb gondoskodásunk tárgyát képezze. (Viharos éljenzés és taps.)

meg az életet adó, az ország megélhetését biztosító földet, sőt ez látja el szükséges munkásokkal az egyre szaporodó gyárakat is.

Nem engedhetjük meg, hogy elsorvadjon a falu népe.

Az öntözés problémájának megoldása nemcsak a gazdátársadalomnak szolgál majd javára, hanem előnyére válik az ország többi rétegeinek is. Meg kell indulni erősebben a tökéletesítésnek, az országunk gazdagodnia kell, mert nehéz politikai és földrajzi helyzetünkben szegényen nem állhatunk meg.

gazdagságának, nagyságának és hatalmának kútforrása volt.

— Az ország gazdagodása szempontjából elsőrendű fontosságú öntözési program megvalósítása azonban természetesen csak fokozatosan történhet, pusztán lépésről lépésre haladhatunk, pénzügyi helyzetünkkel számolva az államháztartás megerősítése és a költségvetési egyensúly veszélyeztetése nélkül. Csak fokozatosan lehet az arra alkalmas területeket vízzel ellátni, mert közben a lakosságot ki kell oktatni az öntözéssel folytatott gazdálkodásra.

Szükséges mindenképp, hogy az Alföld egész népe átérzeze a kérdés jelentőségét és a lehetőségek nagyságát megismerje a megkezdett munka programját s az öntözés felhasználásának lehetőségét és módjait.

más nemzetek erősödtek és gazdagodtak. A megfogyott magyarságban utóbb különös szellem vált urá: mindenki az állampál akarta keresni a megélhetését. Ez gazdasági elernyedéshez, a vállalkozói szellem elsorvadásához vezet.

Gyermekeinkbe, ifjúságunkba belé kell nevelni az érdeklődést a gazdasági élet iránt, a vonzódást a szabadság felé, fel kell kelteni bennük az egyéni kezdeményezést, az önálló vállalkozás szellemére, hogy minél többen szerezzék meg ma-

guknak azt a lehetőséget, hogy vagyont gyűjtsenek s ezáltal

Meddő bírálatral ne nehezítsük a munkát

— Amidőn

bízalommal teszem le az öntözés problémájának megoldását Kállay Miklós öngyméltóságának kezébe, arra kérek mindenkit, hogy ne meddő bírálatral nehezítse az ő működését, hanem jóindulatú segítséssel támogassa őt, különösen a gazdátársadalom megfelelő felvilágosítása és klotatása terén is.

Ebben a vonatkozásban egyébként súlyt helyezek arra is, hogy a gazdasági iskolákban, gazdasági tanfolyamokon az öntözéshez szükséges ismereteket minél előbb kezdjék tanítani, hogy mire a művek

Lamp! Hugó előadása az ármentesítésről és az öntözésről

Az ováció csillapultával Lamp! Hugó miniszteri tanácsos tarotta meg nagyértékű előadását, amelyben világi szempontból határozottan világította meg a megindult öntözési vállalkozás lényegét.

Mindenekelőtt ismertette azt a közel évszázados munkát, amelyet gróf Széchenyi István kezdeményezésére és nyomdokain végeztek az ármentesítéssel a vizek kártétele ellen és a káros vizek lecsapolásáért. Az ármentesítő föltek létesítése előtt az ország legnagyobb részén négy millió katasztrális hold föld volt állandóan vízzel elöntve, ezenkívül időközönként 2,7 millió katasztrális hold föld, úgyhogy összesen kerekén hétfélmillió katasztrális hold föld nem volt Magyarországon gazdaságilag művelhető. 1846 óta, az ármentesítés munkájának megindításától kezdve ma már ott állunk, hogy 6 és félmillió katasztrális holdat sikerült a gazdasági művelés számára meghódítani és a káros vizektől mentesíteni. Ezt az óriási munkát 6600 kilométer hosszú töltéscsúcsok tette lehetővé. Hogy ez mekkora munka volt, legjobban mutatja az, hogy a 6000 kilométer a Berlin és Peking közötti légvonal-távolságnak kétszeresét teszi ki. Egész Európában Magyarországon végezték

az ország gazdaságát is gyarapítják.

Bízom benne, hogy a mi tehetséges fajunk, amely mindenre alkalmas, amely mindent el tud érni, ha akar — ezt is meg fogja tanulni.

készen lesznek, az érdekelt gazdátársadalom is fel legyen készülve. — Ebből a szempontból örömmel látom, hogy az Alföldi Bizottság működési körébe vonja az öntözés kérdésének tárgyalását, ismertetését, és népszerűsítését és szívóbb kívánom, hogy ezen a téren is minél nagyobb, minél mélyrehatóbb siker kísérje a Bizottság közhasznú tevékenységét.

— Isten áldását kívánom munkájukra.

Perecekig tartó fergeteges taps fogadta a Kormányzó szózatát s az államfőt a megjelentek tomboló lelkesedéssel ünnepelték.

legnagyobb ármentesítési munkát, mert a főbb államokban megközelítőleg sem építettek ilyen hosszú töltéseket. A belvízvezetés érdekében pedig 80—90 év alatt 16000 kilométer hosszú csatornahálózatot építettünk ki, 140 szivattyúteleppel, 18000 lóerővel, másodpercenként 196 köbméter vízszállító képességgel. Pénzben kifejezve Magyarország 500 millió pengő értékű munkát végzett ármentesítési föltekre és belvízszabályozásra. Az ezekhez szükséges műtárgyberendezésekre pedig 623 millió pengő fordított az ország, az egész munkát tehát 1143 millió pengőbe került.

— A káros vizek levezetése tehát megtörtént és már itt az ideje, hogy ezekre a területekre visszavezessék a hasznos vizeket amelyek az életet fogják vinni a gazdaságokba. Hangsúlyozta, hogy a hasznos vizeket nem lehet a már meglévő csatornákon vezetni, mert ezek a legmélyebb terentrészeket vezetnek, az öntözővizeket pedig magas vezetésen kell helyére juttatni. A sorrend tehát az, hogy először csatornát kell építeni és azután kell az öntözést foganatosítani, éppen úgy, mint a városokban mindig előbb a csatornahálózatot kell megépíteni és csak azután jön a vízvezeték készítése.

Miben áll a most meginduló Alföld-öntözés

Magyarországon jelenleg is 16000 katasztrális holdon folvik az öntözés. De ebből csak 18 százalék esik a Tiszántúlra és 68 százalék a Dunántúlra. Pedig ha megnézzük, hogy csapadék szempontból hogy áll az ország, akkor a Tiszántúl a maga 300 milliméteres évenkénti termésidejébe eső csapadékkal messze alatta marad a Dunántúl csapadékmennyiségének. Maga ez a helyzet mutatja,

hogy az öntözést a Tiszántúlon kell megkezdeni. Az elmúlt száz évből a Tiszántúlon csak 17 volt jó esztendő a mezőgazdaság szempontjából, 32 volt nedves és 51 év volt száraz, ebből igen száraz 25 év.

Ezután pontosan meghatározta a most meginduló Alföld öntözés lényegét a következőkben.

1939-ben már öntözni fognak

— Az 1937. évi XX. törvényekkel a kormány 14 éven át évenként 5 millió pengő beállításával, összesen 80 millió pengő hitelt biztosított az öntözési munkálatok megindítására és az öntözési munkák megfelelő kihasználására. Az öntözési terv három létszól áll. Az első tervtagozatba tartozik két szivattyútelep létesítése Tiszafüreden és Algyőnél. Egy-egy szivattyútelep 4—6 millió köbméter vízzel, összesen 30—40 katasztrális hold föld öntözését fogja lehetővé tenni a szivattyúteleppel táplált öntözőcsatornák révén. Az öntözőcsatornák a vizet gravitációs úton juttatják el az öntözendő földre. A Tiszafüredi szivattyútelephez 140 kilométer hosszúságban

csatlakozik a csatornahálózat és ennek megépítését azért vették előre, mert ezt a munkát tudják legelőbb elvégezni, és a legelőbb öntözési módszert lehet általa kipróbálni. Ezzel az öntözési művel 1939. évben már megkezdődik az öntözés.

— A második tervtagozatba tartozik a Körösvidék öntözése és ezzel kapcsolatban a Körös folytatódó hajózhatóvá tétele. A Körösön Békésszentandrásnál építendő 5 méter magasra megemelt duzzasztóval közvetlenül kivezethető a Körös. Holtmedreire keresztül a Körös völgyébe 10 millió köbméter vizet, amivel 25000 katasztrális hold föld öntözését lehet biztosítani.

A Debrecen alatti csatorna hétszáz-ezer hold öntözését biztosítja

— A harmadik tervtagozat, amely az egész tervnek gerincét képezi, olyan nagyszabású mű, amely hatalmas tanulmányolást és vizsgálatot igényel. Megoldás az lesz, hogy a Tiszán Tiszalóknál egy hatalmas duzzasztó mű 7 méter magasra emeli a vizet. Itt

Tiszalóknál kiinduló csatornahálózat épül, összesen 280 kilométer hosszúságban és két csatornából fog állni, amelyek csaknem közreveszik a Hortobágyot. A keleti csatorna egyszersmind hajózható is lesz és ezzel azt fogjuk elérni, hogy a Tiszától távol levő területeket is öntözhesük és hajózó utat is nyerünk általa. Ezt a csatornarendszert négy síkföldi tárolómedence egészíti ki, amelyekben összesen 220 millió köbméter vizet lehet tárolni arra az időre, amikor a Tisza vízhozama kisebb, mint amennyit abból a hajózás sérelme nélkül az öntözés céljaira ki lehet venni.

Felszólalások a nagygyűlésen

A nagy érdeklődéssel kísért előadás után Ereky Károly általános nemzetgazdasági szempontból világította meg az öntözés jelentőségét és a jelenlevők tapsvihara közben jelentette ki, hogy Horthy Miklós kormányzó személynében az Alföld megváltóját fogja ünnepelni az ország népe a fejlődési öntözési terv megvalósításáért.

Rendkívül érdekes fizikai és kémiai kutatások adatait ismertette a felhője és cselőzve anyag termelésében mutatózó szükségleteiről.

Pálffy József dr. Szeged város polgármestere a tanvilág és az Alföld számos aktuális megoldásra váró problémáit tárta az Alföldi Bizottság elé, majd Gancz Lajos az egyiptomi nilusi öntözőműveknél szerzett tapasztalatait ismertette annak hangsúlyozásával, hogy az egyiptomi öntözési eredmények tanulsága szerint a szikes talajt is különö termőfölddé lehet varázsolni.

Még Nagybakán Sesztina Jenő és Ruffly Kálmán hozzászólásai következtek volna a kimerítő tar-

A másodpercenként rendelkezésre álló 60 köbméter víz kereken 200 ezer katasztrális hold föld öntözését teszi lehetővé.

Kállay Miklós, az öntözési hivatal elnöke tanulmányoztatni fogja ezt a kérdést, hogy egy második tiszai duzzasztómű kiépítésével nem lehetne-e a tárolók egyrésztének elhagyásával a vízbeszerzés kérdését célszerűbben megoldani, mert a mai terv tárolás céljára természetesen volna kénytelen igénybevenni. Végeredményben a három terv megvalósítása után 300 ezer holdnyi területen lehet majd az öntözéses gazdálkodásra áttérni.

Arra a sokat vitatott kérdésre, hogy elérkezett-e az idő Magyarországon az öntözéses gazdálkodás bevezetésére, kimutatta Lampi Hugó miniszteri tanácsos, hogy a folyton szaporodó lakosság eltartása érdekében ez a közeljövőben már elkerülhetetlen lesz.

talmas előadás és nagygyűlés programjába azonban ezúttal már nem fért bele s azt legközelebb valószínűleg Debrecenben tartandó nagygyűlésen fogják elmondani.

A nagygyűlést Kállay Miklós az Alföldi Bizottság elnöke rendezte be rövid beszéddel, majd a megjelentek a szomszédos Tisza-szállóba vonultak át, ahol 150 területes díszbéd volt nagybányai Horthy Miklós kormányzó ebédre lepte meg a díszes előkelő vendégsereget s a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a Tisza-Szálló felkészültségéről.

A Kormányzót vitéz Borbély György szolnoki főispán köszöntötte fel szárváló beszéddel, a mit a megjelentek állva hallgattak végig és az államfő közvetlen kedélyességgel beszélgetett el a díszbédén megjelent előkelőségekkel és délután 3 órakor távozott el a megjelentek dörgő tapsvihara és éljenzése közben autójával kenderesi birtokára.

Kállay Miklós nyilatkozata a debreceni sajtó számára

A nagyszabású ünnepség végzetével a Debreceni Ujság munkatársa nyilatkozatot kért Kállay Miklóstól az Öntözési Hivatal elnökétől a nagyszabású csatorna építés debreceni vonatkozásairól. Azt a kérdést intéztük az Öntözési Hivatal elnökéhez, hogy a csatorna vonala hol fog vezetni és megvalósítható-e az az óhaj, hogy a hajózható csatorna útja Debrecen városán keresztül vezessen. A kérdésre Kállay Miklós a következő nyilatkozatban válaszolt:

A csatornát nem lehet Debrecenbe vezetni, mert körülbelül tíz méter szintkülönbség van Debrecen fekvése, talajszintje és a csatorna kiindulási pontja között.

Vagy tíz méterrel magasabbra kellene duzzasztani a csatorna szintjét, ami technikai lehetetlenség, vagy tíz méter mély bevágásban kellene vezetni, ami szintén megoldhatatlan.

De Debrecen nem éri hátrány, mert Debrecen és Szoboszló között fog elvezetni a csatorna, úgyhogy annak gazdasági vonatkozásait és előnyeit épügy élvezheti Debrecen, mint azt a

többi vidék, ahol keresztülvezet.

Debrecen főutcáján amugy sem lehetne a csatornát elvezetni s mivel Debrecen és Szoboszló között, tehát a város közvetlen határában és elsősorban a Hortobágyon megy végig, a legelőnyösebb megoldást tudjuk így biztosítani. Az irány ugyanis Tiszalóktól egyenes vonalban húzódik Balmazújváros és Szoboszló mellett át a Berettyóig.

Ezt a kivételt azért választottuk, mert a csatornát a partoldalon kell építeni, vagyis mindenütt lehetőleg a magasabb talajszínen vezetjük, hogy az oldalsó, mélyebb részek esős úttján öntözhetőek legyenek. Megjegyzem azonban, hogy ez a magas partoldal, ahol a csatorna elfog vezetni, még mindig tíz méterrel alacsonyabb, mint Debrecen talajszintje magassága. Gazdaságilag Debrecen épügy kihasználhatja annak előnyeit, mint a többi vidék.

Kállay Miklós határozott válasza és szakszerű magyarázata megnyugvással szolgálhat Debrecen közönségének a tekintetben, hogy a korszakalkotó jelentőségű öntözési vállalkozás Debrecen érdekeit épügy fogja szolgálni, mint az egész érdekelt országrész gazdasági fellendülését. (Dr. Nagy Imre.)

A nemzeti csapatok győzelmes támadása Santander ellen

Salamanca, augusztus 17. A Santander ellen intézett általános támadás a nemzeti csapatok főhadiszállásának jelentése szerint a hétfői napon gyors iramban haladt előre. A nemzeti csapatoknak sikerült megszállnia Arija és Escudo községeit, valamint a hasonló nevű hegynyeret. A nemzeti csapatok nyolc tanácsot zsákmányoltak és igen sok foglyot ejtettek. Egy másik nemzeti hadoszlop elfoglalta a Castro-hegyet, valamint Reinesa városát, amely jelentős ipari géppont, továbbá mintegy húsz községet. Az ellenség vesztesége jelentős. Ezen a héten szakaszon is sok foglyot ejtettek és tízenkilenc üteget zsákmányoltak, három köztársasági repülőgépet pedig lelőttek. A polgárháború többi hadszínterén a

nemzeti hadijelentés szerint nem történt fontosabb esemény.

Santanderi harcok: Kedden reggel a nemzetiek bombavető repülőgépei a santanderi harcúterén a köztársasági csapatok vonalaira 150 km. széles vonalon mintegy 4000 bombát dobtak le. Ezzel azok erődítéseit és lövészárkait súlyosan megrongálták. A harcúter felé útban lévő összevont csapattesteket a nemzetiek vadászpilótái géppuskával lötték. A tüzérség is támogatta a nemzetiek hadműveleteit. A gyalogság heves csata után kedden délelőtt megszállta Estkimilla Caneda, Quintana és Orzales helységeket. A nemzetiek repülői ma reggel megjelentek Santander felett s bombázták a katonai erődítményeket.

Ma lesz a Nyári Egyetem záróünnepélye

A Nyári Egyetem XI. tanfolyamának záróünnepélye ma délelőtt lesz a Központi Egyetem díszudvarán. Az ünnepély első számúként az egyetemi Tisza István dalkör éneklé a Himnusz. A Rector Magnificus képviselőjében Berei Soó Rezső beszél. Vitéz dr. Nagy Iván a kultuszminiszter képviselőjében mond záróbeszédet. Kovássy Kálmán a MANSZ vezetősége nevében búcsúztatja a Nyári Egyetem hallgatóit. Hankiss János dr., a Nyári Egyetem igazgatója átvonítja Zöld József h. polgármesternek a Nyári Egyetem plakettjét. Hankiss professzor köszönti a bizonyítványokat és a vizsgázók jutalomkönyveit. Ezután a hallgatóság szónokai

köszöntet mondanak magyar és idegen nyelven.

FILMRE VESZIK
A NYÁRI EGYETEM
ZÁRÓÜNNEPÉLYÉT

A Nyári Egyetem záróünnepélye a magyar kulturális élet egyik kimagasló eseménye, melyre a Magyar Filmroda kiküldte kitűnő fotóriporterét, Fekete Ferencet, aki felvételeket készít a záróünnepélyen a Magyar Híradó számára. Az ünnepélyen részt vesz a Vitézi Szék, a MANSZ és a debreceni társadalmi egyesületek reprezentatív küldöttsége, a Nyári Egyetem hallgatói nemzeti viseletben jelennek meg.

Pánik az ujságpapír frontján

Rohamosan esőkken a kanadai faállomány, emelkedni fog az ujságpapír ára

London, augusztus 17. Az angol lapkiadók körében a napokban valósággal pánik tört ki arra a hírre, hogy nem lesz elég ujságpapír a piacon. Ez a hír tévesnek bizonyult, de kiderült az is, hogy nagyarányú áremelkedésre valóban számítani kell. Egészen bizonyosra vehető, hogy jövőre 11 fontba kerül az ujságpapír tonnája, 1939 elején pedig 16 fontba, míg az idén 10 font egy tonna ujságpapír ára.

Ennek a küszöbön álló drágulásnak érdekes magyarázata van. Kanada két állama, Quebec és Ontario szolgáltatja a világ ujságpapírszükségletének teleres részét.

A quebeci és ontarioi nagy-kiterjedésű erdőségek eddig bő-

ven szolgáltatják az ujságpapír nyersanyagát, most azonban, hír szerint, megállapították, hogy a kanadai faállomány rohamosan esőkken. A két állam miniszterelnöke úgy találta, hogy a kanadai fa egyre értékesebbé válik, az ujságpapírgyárak azonban nem látják árujuk teljes ellenértékét. Most közös eljárásra készültek, hogy bevezessék az állami ellenőrzést a kanadai ujságpapírgyárak fölött és áremelést hajlanak végre. Ha a megvezést sikerül létrehozni, valószínű, hogy Észak-amerikában véőül is 75-80 dollárba emelkedik az ujságpapír ára. Ez Angliában valószínűleg pírarárt jelent majd.

— Tavasszal kijavítják a világitási vállalat víztornyát. A kedden délelőtt megtartott tanácsi értekezleten Aberle Raymond bejelentette, hogy szükségessé vált a világitási vállalat víztornyának kijavítása. — Az értekezlet úgy határozott, hogy a tatarozást a jövő év tavaszán végezteti el. Ezzel kapcsolatban az elnök Zöld József h. polgármester felvetette azt a gondolatot, hogy vagy a víztornyra, vagy a gázométerekre fényreklámokat kellene szereltetni, amelyek a gázfogyasztás előnyeire hívják fel a közönség figyelmét. Az eredeti tervet megfontolás tárgyává tessék.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma utoljára a
Krisztina királynő
GRETA GARBO
felejthetetlen szépségű filmje és a
Két világ szerelmese
LAWRENCE TIBBETT főszereplésével
Paramount világhíradó!
Előadások kezdete: 6 és 9 óra!

Szovjetország is bele akar avatkozni a japán-kinai viszályba

Fényjelek a kínai repülőknél a szovjet konzulátusról — A japán légi haderőt megerősítették — A magyarok elhagyták Sanghajt

Sanghaj, augusztus 17. A Sanghajban állomásozó japán légi haderő, amely hétfőn igen tetemes erősítést kapott, kedden megtámadta a putungi kínai állásokat. A japán bombavetők üldözéseére felszálló kínai vadászgépek a japán hadihajók léghátrító ütegeinek tüzebe kerültek. Kínai repülőket bombázták a caspei és a hongkui japán kaszárnyát. A japánok lelőttek egy kínai repülőgépet.

Sanghaj, augusztus 17. Az északi ágyúzás és bombázás után kedden délelőtt aránylag nyugodtabb volt a helyzet, mindazonáltal a japán főhadiszállás megcáfolta azt a hírt, hogy fegyverszünet jött létre a kínai és japán haderők között. A menekülőkre továbbra is ösztönözik a nemzetközi engedményes területekre, — úgyhogy az engedményes területeken az élelmiszerellátásban már kezdenek mutatkozni a nehézségek.

Sanghaj, augusztus 17. Kedden a kínai csapatok az eredményes területek északi oldalán déli irányban előnyomultak. A nemzetközi területek hatóságai rendkívül fenyegetőnek tartják a helyzetet s arra gondolnak, hogy a nemzetközi terület legészakibb útvonalait kiürítik. Azokat a kínai forrásból származó jelentéseket, amelyek szerint a japán Kurodah szövetszövetet a kínaiak elfoglalták, a japánok megcáfolták.

Sanghaj, augusztus 17. Kínai hivatalos forrásban megerősítik azt a hírt, hogy a kínai csapatok heves ütközet után visszafoglalták a japánoktól Csahar és Szuijan tartomány határán levő Szanglu várost.

Tokió, augusztus 17. Ideérkezett jelentés szerint a szovjet-orosz hadvezetőség a mandzsukui határon nagy csapatösszevonást hajtott végre. Tokióba érkezett utasok elbeszéléseiből is kiderül, hogy a szovjet a Baikal tó keleti partján rendkívül nagy csapatösszevonással rendelkezik. Valószínűnek tartják, hogy ezek a nagyarányú mozdulatok Sztalinnak a szovjet vezérkarhoz intézett legutóbbi rendelkezésével kapcsolatosak. Tokióban attól tartanak, hogy ezek a csapatösszevonások a japán-kinai viszályba való beavatkozás előjelei.

Sanghaj, augusztus 17. A japán konzulátus bombázása alkalmával a japán b. rendőrpáncsok is életét veszítette.

Batávia, augusztus 17. A „Van Galen” hollandi torpedóromboló Sörahajából elindult Sanghajba. A Sanghajban lakó hollandi és magyar állampolgárok a keddi nap folyamán a „Tasman” holland gőzös fedélzetére szálltak.

Sanghaj, augusztus 17. Eddig meg nem erősített hírek szerint,

Az Apollóban

ma a legváltozatosabb filmműsor:

Izgalom! Sport! Kultúra!
Vidámság! Humor!

Az év története

Kiegészítő: Buster, a minta-tengerész
Előadások 5, 7, 9 órakor.

komoly viszály támadt a japánok és a szovjetországi konzulátus között. Japán körökből származó értesülés szerint ugyanis még mielőtt a kínai repülőket bombázták a japán konzulátust, a közelben levő szovjetországi konzulátus legfelsőbb emeletéről fényjeleket adtak a kínai repülőgépek ez-

után kezdték a japán konzulátus bombázását. — A japánok most azzal vádolják a szovjet konzulátus tagjait, hogy a kínai katonai hatóságokkal történt előzetes tiltakozás megállapodás alapján adták a fényjeleket és így következett be azután a japán konzulátus bombázása.

Nem változik az idő

Időjárásjelentés: Hazánkban az Alföld néhány helyén és a Mátrában volt kisebb eső, de mennyisége nem haladta meg a 4–5 mm-t. A hőmérséklet az ország nyugati részein 22–23, Budapesten 24 és keleten még csak 18–19 fokra emelkedett.

PROGNÓZIS: Északnyugati, majd nyugati, délnyugati forduló gyenge szél, több helyen, főleg nyugaton eső, zivatar. A hőmérséklet kissé emelkedik.

Utóvra ítélték egy ámokfutót, aki feleségét és két embert agyon akart lőni

Január 30-án borzalmas vérbosszú tartotta izgalomban Tiszai községet. Kis József nyugalmazott csendőrmester halálos bosszút esküdött különféle felesége ellen. Még ezen a napon magához vette két régi bajtársának fegyverét, majd a hajnali órákban belopózott felesége szállására. Itt két lövést adott le az asszonyra, aki rémülten sikoltozni kezdett. A nagy zútra előtt Lengyel Mihály, később Szilav Imre berohant a szobába. Kis József ezekre is rálőtt, akik kénytelenek voltak elmenekülni.

Ezután ismét felesége ellen fordította a pisztolyt. Ekkor már az egész falu ott tolongott fenyegetőzve az ajtó előtt, mire Kis József az ablakon keresztül megszökött és önként jelentkezett a csendőrségen. A véres családi drámában tegnap hozott ítéletet a szegedi törvényszék és Kist szándékos emberölés büntetésének kísérletért és lopásért öt évi fegyházra ítélte. Az ítélet kihirdetése után Kis József megfenyegette feleségét.

Eltemették Udineban a tragikus sorsú dr. Kiss Albert debreceni ügyvédjelöltet

Az udinei halálos motorerőpáncserekeséttelenséggel kapcsolatban, amely Debrecenben a legnagyobb megrökönyvést keltette, újabban a következőket sikerült megtudni. A halálmotor egyik utasa, dr. Szabó György debreceni törvényszéki joggyakornok táviratot intézett szüleihez, amely szerint egy-két nap múlva elhagyhatja az udinei körházat és hazatér Debrecenbe.

A szerencsétlenség halálos áldozata, mint ismeretes, dr. Hegymegi Kiss Albert, aki dr. Erdőss József ny. debreceni egyetemi professzornak az unokája és Kiss Albert ároktői református lelkész fia. Hosszú időn keresztül dr. Hódv Béla ügyvéd debreceni irodájában volt ügyvédjelölt és pár nappal ezelőtt dr. Szabó Györgyvel együtt indultak el motorerőpáncs túrára Olaszországba, ahol Udine közelében a már ismeretes tragikus szerencsétlenség történt.

Vasárnap délután Debrecenbe távirat érkezett, amely arról számolt be, hogy

a szerencsétlenül járt Kiss Albertet hétfőn temetik el az udinei temetőben. A távirat vétele után az elhunyt nagybátyja, dr. Erdőss József ügyvéd, kollégiumi ügyész azonnal értesítette az Ároktőn lakó szülőket, akik megtörtént és mélyszégyenű fájdalommal értesültek a tragikus szerencsétlenségről. A fájdalom annyira megtörte a szülőket, hogy még intézkedni sem tudtak fiuk halálával kapcsolatban és az ügyek elintézését dr. Erdőss Józsefre bízták, aki még tegnap táviratilag megkereste az udinei előjáróságot és kérte az exhumálási engedély megadását abban az esetben is, ha a temetés már valóban megtörtént volna. Erre a táviratra válasz még nem érkezett.

A szerencsétlenséggel kapcsolatban egyébként értesülésünk szerint az olasz hatóságok széleskörű nyomozást vezettek be annak tisztázására, hogy mi okozta tulajdonképpen a halálos végű katasztrófát.

A kemecsei kerület már most megválasztott képviselőjének tekinti Thuránszky Pált,

a Nemzeti Egység hivatalos jelöltjét

Vasárnap lesz a kemecsei választókerület nagy napja: képviselőt választ a kerület közönsége. Hetek óta kezdődött meg a kortesmunka, amelyben a független kigazdapárt elérte a rekordot. A leghetesebb módon igyekezett és igyekezik ma is biztosítani jelöltjének, Lipták Lászlónak

a győzelmét. Ez a kétségbeesett igyekezet azonban napról-napra gyengül és csökken, mert még az ellenzéki kortesek is látják, hogy az igyekezet, még ha legmegfeszítettebb módon is dolgoznak, hovatovább a bukással fog végződni. Kortesek tömegei járják a kemecsei kerület községeit, hogy

Lipták László mellett hangulatot keltsenek, de munkájukat a legteljesebb sikertelenség eredményezi.

Ezzel szemben a Nemzeti Egység jelöltje, Thuránszky Pál és a választási mozgalom NEP irányítói a legnagyobb nyugodtsággal és a biztos győzelem tudatában türik az ellenzéki, kigazdapárti kortesek feltűnő erőfeszítéseit. Thuránszky Pál, mint a NEP jelöltje, már megválasztott képviselőnek tekinthető, hiszen az egész kerületben, ahol főispánsága alatt igen jól megismerték és rajongásig szerették, az őszinte és szívből jövő rokonszenvvel van körülvéve. Ahol a választási kortesúton bármikor megfordult, képviselőtársaival együtt a legnagyobb szeretettel fogadták és az a lelkesedés, amellyel kerültek, már maga is tagadhatatlanul biztosítja annak, hogy Thuránszky Pál a kemecsei kerület országgyűlési képviselője lesz.

A vasárnapi választás elé a Nemzeti Egység a legteljesebb nyugalommal tekint. Az ellenzék az utolsó napokban is minden eszközzel próbálkozik, de eredménytelenül. — A választókerület hangulata teljes mértékben Thuránszky Pál, a NEP hivatalos jelöltje mellett nyilvánul meg.

Nagyszerű tornaünnepély és ünnepi-est a Nyári Egyetem keddi programján

Kedden délután a MOTESZ a Nyári Egyetemi hallgatók tiszteletére tornabemutatót rendezett a nagyerdő Stadionban, ahol a külföldi hallgatók nagy része megjelent és nagy élvezettel szemlélte a DEAC és DTE válogatott tornászai által bemutatott szébbnél-szebb, rendkívül ügyes korlát és nyújtó, majd műszabadgyakorlatot. A hat főúri férfi és négy tagú hölgy tornászcsapatban különösen kiemelkedett remek produkciójával Nagy Margit és Törös Olga, valamint Tóth Lajos és Mogoróssy Gyöző olimpikonoknak bámulatosan szép gyakorlatai. Majd nagy tetszést váltott ki a DTE tornászainak hajmeresztő debreceni libikókája. A torna bemutatók után a Nyári Egyetem külföldi és magyar hallgatóinak alkalmi futballcsapat bratságos mérkőzést játszott, amely kellemes szórakozást nyújtott a közönségnek. A játék mindvégig sportszerű és főleg rendkívül humoros volt.

Este az Aranypálca díszteremben Zöld József polgármester-helyettes a város nevében látta vendégül a Nyári Egyetem hallgatóit, amelyek keretében megrendezték a nemzetek ünnepét is. Minden résztvevő nemzeti táncot, éneket, vagy humoros programszámmal szórakoztatta a közönséget. Az est fényes sikeréről, a nemzetek ünnepéről rendkívül anvagorlódás miatt csak legközelebbi számunkban fogunk részletes ismertetést közölni.

— Elfogták a baranyai testvérnyakost. Az elmúlt hét péntekjén a baranyai Nagyórádi községben Hoffmann Pál földműves kapával agyonverte testvérét. A testvérnyakos a véres tett után a környék erdőségébe menekült, s ott bujkált két napon keresztül. Tizenhárom esendő és negyvenkét falubeli ember indított hajtóvadászatot a bestiális gyilkos ellen s rövid hajszát után az egyik kukoricásban elfogták Hoffmann Pált, aki beavatkozta szörnyű tettét. Hoffmann a pécsi bíróság előtt tartóztatva.

Vakmerő rablótámadás történt az Erzsébet-utcán

Tegnap, a késő esti órákban Bakos Olga, Erzsébet utca 17. sz. alatti lakosnál megjelent egy gyanúsán viselkedő férfi, aki egy Ráczné nevű asszonyt keresett a házában. Amikor a férfi jobban körülnézett és látta, hogy a lakásban nem tartózkodik senki, hirtelen mozdulattal orra útjára Bakos Olgát, a leány természetesen elszedült és a következő pillanatban a rabló magához vette egy arany köves és egy arany pecsét gyűrűt, valamint egy értékes

női karórát. — Még arra is volt ideje, hogy a szobában lévő 46 pengőt ellopja. Mindez villámgyorsan játszódott le és mire a megtámadott Bakos Olga eszméltre tért, a tettes már elmene-kült. Azonnal felsietett a rendőrségre, ahol az ismeretlen tettes ellen megjelent a feljelentést. A rablóról pontos személyleírást adott és elmondta, hogy a támadója tollkereskedőnek adta ki magát. A rendőrség érélyes nyomozást indított meg.

Végetért a törvénykezési nyári szünet, ma megkezdődnek a rendes főtárgyalások

Mint minden évben, úgy az idén is július első napjaiban megkezdődött a debreceni bíróságoknál, ítélőtáblán, törvényszéken és járásbírói székén a szokásos nyári tárgyalási szünet, amely hat hélig tartott. Ez idő alatt mindenütt egy-egy ügynevezett szüneti tanács működött és csak a legsürgősebb ügyekben tartottak tárgyalásokat. A járásbírói székén is csak elvétve, ha előállítás történt, volt tárgyalás. Azonban így is alapos munkát végeztek a bírák és ügyészek, mert alig múlt el nap, hogy valamilyen előállítási ügyben ne kellett volna tárgyalást tartani.

Ma, szendrén pedig már megkezdődik a törvényszéken is a rendes tárgyalási menet. Főnökvessy Sándor tanácselnök büntető-ta-

nácsa kezdi meg a mai napon a főtárgyalások egész sorozatát, csütörtökön pedig dr. Jankovich Jenő tanácselnök tárgyal. A dr. Tokay-tanács a jövő hét elejére tüzte ki az első főtárgyalásokat. A jövő héten már az egész törvényszéki bírói kar működésbe lép. Az eddig teljesen kihalt folyosók már a mai naptól kezdve ismét hangosak lesznek, a felek nem mindig kiméletes és figyelmes hanglarmájától.

Egyelőre a törvényszék földszinti szobáiban nem lesznek tárgyalások, csak a 10. és 14. tárgyaló-termekben, mert a bírói szobák átfestési munkálatai is megkezdődnek. Ehelyett az emeleti szobákban lesznek főtárgyalások.

„Minden bajnak vége van, meghalt“

— mondotta a hadházi gyilkos a feleségének, azután jelentkezett a csendőrségen

Újabb részletek a hajdúhadházi borzalmas testvérgyilkosságról

Részletesen beszámolt a Debreceni Ujság—Hajdúföld arról a bestialis kegyetlenséggel elkövetett gyilkosságról, amely az elmúlt vasárnap éjszaka történt Hajdúhadházon. Békési József gazdaleány ásóval agyonverte tizenhét éves mostohatestvérét, Papp Gyulát, majd önként jelentkezett a csendőrségen. Megirtuk azt is, hogy a gyilkos négy hatalmas ásócsapással verte szét fiatal mostohatestvére fejét, akitől féltette az apja által ajándékozott öt holdas birtok ráeső részét.

A bestialis gyilkosságnak most újabb részleteiről sikerült értesülést szerezni. A csendőrségi nyomozás és a vizsgálóbírói kihallgatás során kiderült, hogy szombaton este hat óra tájban Békési József eltávozott a tanvárdőn, Közben észrevette, hogy Papp Gyula, a mostohatestvér is dolgozik a mezőn s már ekkor megfogamzott benne a gondolat, hogy megvárja, amíg Papp Gyula, aki az apja kedvence volt, visszatér a tanvárra és ott majd végez vele.

Békési órák hosszáig leste az öccsét s amikor látta, hogy az valóban visszaregny a tanvárra, ő is lassan utána indult. Több mint félóráig várakozott még és akkor belepert a házszobába. Ott látta

az öccsét, aki hanyatt feküdt és aludt az ágyon. Kiment az istállóba és az onnan magával hozott hatalmas ásóval névszer az alvó öccse fejére sújtott. Minden ütés halálos volt és a fiatal Papp Gyula anélkül, hogy megmozgott volna, meghalt. A gyilkosság után Békési József elment a feleségéhez és ott azt mondta:

— Na, vége van minden bajnak, meghalt!...

Valamit evett, majd azt mondta a feleségének, hogy egyelőre ne várja haza, de majd csak lesz valami. Elment a csendőrségre és ott bejelentette a gyilkosságot. Természetesen azonnal őrizetbe vették.

A gyilkos Békési Józsefet még hétfőn délután bekísérték a debreceni ügyészség fogházába. A bűnjelként szereplő hatalmas ástól a csendőrök tegnap délelőtt szolgáltatták be az ügyészségnek. Vérvomok és rászáradt agyvelőfoszlányok láthatók rajta, bizonyításként a kitartó kegyetlenséggel elkövetett bestialis gyilkosságnak. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró Békési Józsefet a helyszínen már kihallgatta és akkor elrendelte a letartóztatását, de újabb és részletes kihallgatását ma délelőtt fogja foganatosítani, amikor is a gyilkosság előzményeire és minden részletre kiterjedően hall-

gatja ki a gyilkost. Békési József egyébként nyugodtan viselkedik a fogházban és várja további sor-sát. Egyelőre még ügyvédet sem nevezett meg védőjéül. Nyugodtságában is a mindenne beletörődő fásult ember benyomását

kelti. Amikor lekísérték a fogházba, maga elé meredve haladt a fegyveres fogházőrök között. — Szinte azt lehetett leolvasni arckifejezéséről: én is áldozata vagyok a föld szeretetének...

A Budapest--Debrecen között közlekedő hajnali vonaton kifosztottak egy németül beszélő cseh állampolgárt

Vakmerő zsebtolvajlás áldozata lett az elmúlt éjszaka a Budapest--Debrecen között közlekedő személyvonaton Náblik Károly cseh állampolgár, aki nem akar más nyelven beszélni, csak németül. A külföldi állampolgár este 11 órakor felült Budapesten a debreceni vonatra és reggel 5 órakor érkezett meg Debrecenbe. Azonnal bement az Aranypárti kávéházba, ahol fekete-kávérendelt. Közben meg akarta nézni, hogy hány óra van. Órázsebéhez nyúlt, hogy elővegye óráját és ekkor megdöbbenve tapasztalta, hogy eltűnt ezüst órája. Tjedten hátszó zsebéhez kapott és azt vette észre, hogy onnan pedig nagy levéltár-

cája hiányzik. A tárcában 140 pengő készpénz és 200 osztrák schilling és sok értékes irat volt.

A károsult azonnal felsietett a rendőrségre, ahol megtette feljelentését. — Panaszában előadta, hogy emlékszik egy gyanús alakra, aki egész úton közelében tartózkodott, de az egyik állomáson leszállott. Valószínű, hogy ez az egyén fosztotta ki zsebeit. A károsult pontos személyleírást adott a gyanús egyénről. Náblik Károlynak összesen négy pengője maradt és most azon töpreng, hogy miféle módon juthatna vissza Budapestre, onnan pedig állampolgársági helyére.

A Magyar Norma szerinti szegénysegélyezés debreceni adatai

A társadalmi gyűjtés eddigi eredménye a debreceniek áldozatkészségének örvendetes növekedését mutatja

Debrecen városa minden évben két ízben, februárban és augusztusban jelentést tesz a belügyminiszternek a Magyar Norma szerinti szegénysegélyezés adatairól. — Az augusztusi kimutatást most készítette el dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok. Ebből a kimutatásból kitűnik, hogy Debrecen 122.607 lakosa közül 10.520 személy szorul a város teljes, illetve részleges ellátására. A támogatásra szoruló munkaképtelen közsegélyezettek száma 2261, a munkaképes munkanélküliek száma 8259. A munkaképtelen közsegélyezettek közül a szegényházban 160 férfit, 100 nőt gondoznak, teljes külső gondozás alatt 265 férfi, 670 nő és 493 családtag áll. Részleges külső gondozásban 255 férfi és 318 nő részesül.

A havi támogatások mértéke egy személyre a zárt gondozásban lévő egyénenként 63,3, a teljes ellátásban részesülő külső gondozottaknál 10—18, a részleges gondozásúaknál 6—8 pengő.

A munkaképtelen közsegélyre szorulóknak közlül ezidőszereint öreg 539, gyógyíthatatlan beteg 69, gyengeelméjű 35, vak 8, süketnéma 4, nyomorék 46. A munkaképtelenek ellátására szolgáló fedezet 1937-ben 36.000 pengő, a társadalmi gyűjtés eredménye készpénzben az eddigi 7 hónap alatt összesen 48.089 pengő. Az inszégakció bevételeiből a munkaképtelen szegények támogatására 67.400 pengőt fordítottak.

A múlt év január elsején bevezetett Magyar Norma javára adakozók száma az év első 7 hónapjában havonként általában tízezer személy volt.

A múlt évi személygondozási statisztikához viszonyítva egyes tételeknél csökkenés, másoknál viszont emelkedést tapasztalunk. Így a munkaképtelen közsegélyezettek száma 1609-el csökkent, míg a munkaképes munkanélkülieknél 840 fős emelkedést látunk. A társadalmi gyűjtés eddigi eredményénél örvendetes tényként kell megállapítanunk, hogy az év hét hónapjában begyűlt összeg arra mutat, hogy az emberek áldozatkészsége megnövekedett. Míg ugyanis a tavalyi összeget figyelembevéve hét hónap alatt 45.318 pengő volt a gyűjtés eredménye, addig ebben az évben 48.089 pengőt tesz ki. S ha a tavalyi 1708 pengő értékű természetbeni adományok figyelembevételével nézzük az idei növekedést, még akkor is több mint ezer pengővel nagyobb a tavalyinál a társadalmi gyűjtés eredménye idáig.

A nyerstészták sütésének szabályozása

Budapest, augusztus 16. Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki, amely a nyers tésztának házról házra járvá történő összeszedéséből származó közegészségi hátrányok elkerülése végett ki-mondja, hogy a sütőiparos, vagy alkal-mazott nyers tésztát sütés végett csak műhelyben, vagy műhelyével egy házban, vagy háztelken lévő üzletben vehet át.

FIZESSEN ELO
A „DEBRECZENI UJSAG”-RA!

Tankönyvek-tanszerek

Dr. BERTÓK LAJOS könyvkereskedésében

Plac-utca 4.

Plac-utca 4.

Hazafelé az ötödik cserkészvilágtáborozásról

V. Világjamboree, Hollandia, Bloemendaal, Vogelanzang

Egy közös hibája van minden jamboree-nak: hogy mire barátságot kötünk, mikor már valahogy elbírjuk az új és idegen dolgok sokféle terhét, mikor már túl vagyunk a kezdet, a megindulás zökkenőin, mikor nagyon szeretnénk még sokáig a jamboree-n maradni, akkorára éppen véget ér. Hiába halljuk és tanuljuk százszor is, hogy éppen az ilyen természetű dolgoknak van varázsa, hogy minden szépség, érdekesség hatalma ebben a látszólag idő előtt való végetérésben rejlik. Lehagoltak vagyunk, mikor el kell hagynunk a várost, amelyiket a mi vágyunk és fantáziánk épített fel s tett széppé.

Zuhog az eső, a hollandi oly sokat emlegetett, rettegést eső, amit két hét alatt alig láttunk esni. — A hollandok már tegnap lebontották táborukat és fatornyait s ma reggelre már semmit, semmit nem találunk a helyükön. Az angolok is készülődnek, mi is.

Az arénában a tribünök egyik szárnyát már lebontották, táborkapu a még ittlévő táborban sincs már, szóval minden arra int, hogy ideje elmenni: s éppen ez a bosszantó, hogy mindenki teljes tudatában van annak, nincsen más tenni, mint lebontani a sátrakat és elútatni.

A vogelanzangi jamboree hivatalos befejezése szomorú aktussal végződött. Az öreg főcserkész valami olyat tett, amit még egyik jamboree végén sem. Elbűsűzött. Fáradt, rekedtes hangon mondta a szavakat, melyek mindenkit megkönnyeztettek. Próbálta magát vidámnak is mutatni, de bárhogy küzdött, beszéde második részében már teljesen az öregember volt, aki utolsó közléseit adja fiainak. Az utolsó „Good bye“ után pillanatnyi süket esőnd következett. Aztán kétségbeesett erővel tört elő az éljenzés, amelyik nagyon nagyon jó öreg ember siratása volt.

Igy aztán az egész jamboree ilyen szomorú hangulatban végződött.

a hátralevő napokon halkabban beszélgettünk és esendesebben lépkedtünk,

éppugy, mint mikor nagy beteg van a házban. Az állomásra a lengyelek zenekara kísért ki s egész úton ennek az indulóira meneteltünk. Végig fogottunk a vogelanzangi állomás falán, vonatra szállottunk. Az V. jamboree végérvényesen és visszavonhatatlanul lezárult.

Gödöllő—Vogelanzang

Mi magyarok mindég nehéz helyzetben voltunk ezen a jamboree-n, ha megkérdezték, hogy milyennek találjuk a holland rendezést, a jamboree-t holland kiadásban. Elkerülhetetlen, hogy ne tegyünk összehasonlítást a legutóbbi, a magyar jamboree-vel — feleltünk ilyenkor kényszeredetten s elfogulatlan választ nem tudunk adni.

„A legtöbb idegen, nemcsak az olyanok, akik kimondott barátaink voltak, (mint pl. lengyelek) nyíltan megmondta, hogy a gödöllői jamboree jobb volt, nagyszerűbb volt stb.

S alá is támasztotta mindig állítását mi ilyenkor elnézően, udvariasan mosolyogtunk. Eszünkbe jutott, hogy tényleg, Gödöllőn más volt. Villanyvilágítás az egész jambo-

reen, hatalmas, legalább kétszer akkora üzletvára, mint itt a színház nagy faépületben, nem pedig ponyva alatt, de ezek csak külsőségek.

Aztán az is eszünkbe jutott, hogy Gödöllőn minden érkező csapatot a zenekarunk fogadott, az illető nemzet himnuszával, itt

Vogelanzangban meg a néhány rakodást irányító hollandon kívülsenki sem volt az állomáson, viszont ez meg olyan dolog, hogy a néplelekből magyarázható, a hollandok előtt ismeretlen az efajta udvariasság, szívesen fogadják a vendégeket, de ezt nem képesek kifejezésre juttatni olyan mértékben, mint a vendéglátásukról híres magyarok. Eszünkbe jut hogy a szalmazsákok körül is zavarok voltak, majd megfagyottunk a gumi lapokon, amikor parancsnokunk erőlyes közbelépésére, anélkül, hogy Magyarországról kellett volna szalmát hozni, mégis csak lettek szalmazsákok.

Kellemetlen volt az is, hogy sokszor fél nappal az egyes kirándulások előtt a holland parancsnokság nem tudott még tájékoztatást adni, aztán furcsa volt az, hogy... de minek folytassuk. Mi nemcsak a jamboree, egyéb cserkészvonatkozás kérdéseiben is óvatosabban bírálgatunk, mióta ezen a jamboree-n legfelsőbb helyről bennünket is megbíráltak, félig dicsérve, félig róva: „a magyarok már túl katonásak.“

Nürnbergben azért büszkék voltunk erre a katonaságra, ez imponált itt. A szombati napon a nürnbergi Hitlerjugend szervezett vendégei voltunk, megtekintettük a várat, a régi várost, az új építkezéseket. Mindenfelé horogkeresztes zászlók, a másnapi Reichstagra

készült Nürnberg, Hitler is itt volt. Számunkra szokatlan ez a levegő, valami állandó nyomottság, ami itt érződik, de lehet, hogy csak mi érezzük.

Feltűnően sokat tudnak rólunk a németek és veszedelmesen sokat számítanak, építenek ránk.

Hétfőn érkezett haza a 9. raj három heti távollét után. Hogy mit láttunk, éltünk át az V. világjamboree-n és Hollandiában, arról én csak nagyon hézagos képet adhatam, mindazt a rajnak tiszte és kötelessége ebben a városban mindenkinek átadni, mindannyiunk közös tulajdonává tenni. **Kéry László**

Szeptember elsején folyósítják

a három és többgyermekes városi tisztviselők részére a felemelt családi pótlékot

Májustól visszamenőleg fizeti a város a különbözetet

A közeleg szeptember már előre veti árnyékát: az egyes családokban mind sürgetőbben jelentkeznek a ruha és könyv-vásárlásokkal járó gondok s nem egy családapának okoznak álmatlan éjszakákat. Nagy könnyvitésként és felszabadulásként hatott tehát a tisztviselő társadalomra az a miniszteri rendelet, amely

a három és többgyermekes családok részére a családi pótlékot ötven százalékkal felemelte.

A rendelet szerint az állami és városi alkalmazottaknak visszamenőleg fizetik ki a pótlék-többletet. Az állami alkalmazottak részére a napokban már meg

is jelent a rendelet végrehajtása s meg is kezdődtek a kifizetések.

Debrecenben 77 olyan városi alkalmazott van, akikre ez a rendelet vonatkozik. Alkalmunk volt beszélni Orosz István aljegyzővel, aki kijelentette, hogy

a rendelet végrehajtás alatt van. A végrehajtási utasítás azért készült, mert munkát igényelt.

Szeptember elsejére azonban már készen lesznek vele s ekkor az illetményekkel együtt, május elsejétől visszamenőleg, fogják folyósítani

a harmadik és több gyermek után járó, 50 százalékkal felemelt családi pótlékot.

23 év után visszatért orosz hadifogoly tiszt a nyiregyházi pályaudvaron

A szibériai hullamezőkről a hontalanságba érkezett vissza az egykori osztrák katonatiszt

Érdekes utasa volt tegnap a nyiregyházi pályaudvaron. A Záhony felől jövő vonat egyik harmadik osztályú kocsijában utazott a külsőleg is látható hányatott életű, erősen őszbe csavarodó ember

s amíg a vonat itt állt, alkalmunk volt vele rövid beszélgetést folytatni.

Az érdekes utas Silvestro Godina trieszti katonatiszt, aki annakidején a közös hadseregben szolgált s a világháborúban a galícia harcok idején esett orosz fogságba. Godina ma 48 éves. Elfogatása után a marniszki táborba internálták, ahonnan lehetetlen volt családját értesíteni. De még a háború után is éveken át eredménytelenül kilíncelt a hazatérési engedélyért, sőt csak egy észak-amerikai konzul közbenjárásának köszönhető, hogy agyon nem lőtték.

A holszevistikáknak valamennyi a kezükbe került osztrák-magyar hadifoglyot halálra ítélték. Egy ideig akkor az amerikai konzulátuson talált munkát és kenyeret a hányatott életű katonatiszt. Az 1920-as felkelés után azonban ismét munkanélkülivé vált, míg végül is az egészségügyi komisszionál kapott állást s kötelessége volt Novo Szibirszk környékét az ott fekvő 120.000 hullától megtisztítani. — Ezek legnagyobb részét a forradalmárok lőtték agyon.

Az újra és újra fellángoló holszevisti terrortól, amelynek az emberek ezrei estek áldozatul, csak az olasz követség közbenjárására szabadult meg. Triesztnek Olaszországhoz való csatlóása révén ugyanis Silvestro Godina olasz állampolgárrá vált. Egy ideig abból élt, hogy írt nem tudó orosz parasztok számára megírta a leveleket, vagy egyéb hivatalos iratokat. Végül könyvelő volt az egyik holszevisti kiadóhivatalnál.

A hosszú időn át Oroszországban élt embernek lesújtóak a benyomásai az orosz nép helyzetére vonatkozólag. Az életnek három fontos faktora van a mai szovjetunióban, az éhség, a nyomor és a napirenden lévő kivégzések

A nép alapjában véve csak krumplicsal és répával táplálkozik. Az embereknek az az érzésük, hogy állandóan a halál küszöbén állnak, minthogy életük egyetlen tartalma, hogy a legnékülözhetőlenebb élelmicikkeket valahogy megszerezzék.

Kisipari hirdetések

PAPLAN-VARRODÁMBAN a legkényesebb igényeket is kielégítem. Úgy hely-, mint gyapjú- és vattapaplant géppel, portalanítva készítek. Jutányos és izéles munka. Garantiálva.
NAGY JULIA, BURGONDIA 9.

Zománcozott asztaltűzhely, jól bevált kisipari munka, minden színben felelősséggel készíti Levensik Lajos tűzhelyüzeme, Árpádtér 17. Használt tűzhelyet is becserelek, ráfizetéssel.

A „MARGIT“ KALAPOK a legolcsóbbak, a legszelbhek és legdivatosabbak.
CSAPÓ-U. 47. SZ. Alakítás modell után 70 fillér.

EL NE FELEITSEN vásárlásainál a **DEBRECZENI UJSÁG-ra** hivatkoznl.

ÖSZRE KALAP-ujdonságok a legdivatosabb kivitelben
JÓRY MARGIT-nál PIAC-U. 19 SZ. Alakítások modell után.

CSERÉPKÁLYHÁS! Hanem főt vagy rossz a cserépkályhája!
MESE ISTVÁN KÁLYHÁS olesón megcsinálja. Új kályhák olesó árban kaphatók.
Debrecen, Rákóczi-u. 37.

Ne dobja el ócska bútorait, hanem vigye **KOLLAR ANDRÁS** műbútorasztalos mesterhez, s modernre alakíttassa át. (SZÍNHÁZ-ÁJTÁRÓ) **CSAPÓ-UTCA 17. SZAM.**

PAPLANOKAT minden kivitelben szépen, jól és olesón mindenki által elismert, 28 éve fennálló **DEBRECZENINÉ-nél** készíttesse: Kossuth-u. 11

HA DIVATOSAN és elegánsan akar öltözködni, akkor ruháit **FERENCICS JÓZSEF** úridvatszalonjában készíttesse. **CSAPÓ-U. 17.** (Színházajtáró.)

Figyelem! Figyelem! **MIELŐTT LAKÁSÁT KIFEJTETNÉ** ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjtalan árajánlatot **SZEKERES festővállalatától HOMOK-U. 122.** (Telefon 13—19. sz.)

FILCKALAPOK állandóan raktáron. Alakítások elsörendü kivitelben készülnek az **ELÁR** kalapszalomban **BATTHYÁNY-U. 13. SZ.** **A KISIPART CSAK ÚGY TUDJUK TAMOGATNI, HA VÁSÁROLUNK IS NALUK.**



HIREK

1937 augusztus 18. Szerda.
Prot.: Ilona, Kath.: Ilona es.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrségi telefonszám: 20-45.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranyangyal” Bánó Andor, Piac-u. 50., Piac- és Szent Anna-utca sarok. — „Reménység” dr. Gődény Sándor, Csapó-utca 22., „Zenede” mellett. — „Booskay” Lassányi József, Cegléd-utca 22., a Dem-kével szemben. — „Hungária” Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszlav-u. 4. f.

De jó lenne...

De jó lenne fehér szírmű
Virágok közt andalogni
Dalos szívvel mosolyogva
Valakiről álmodozni.

De jó lenne, ha az élet
Elhalmozna minden jóval,
Ha nem lenne a lelkeben
Annyi bú és könnyes sóhaj.

De jó lenne, ha a sorsom
Nem égetne, nem is fájna,
Ha az a sok-sok holdog Ma
Bús Tegnapra sosem válna.
SZONDY IRMA.

— Fáy István főispán visszaérkezett szabadságáról Debrecenbe. — Fáy István főispán tegnap este hazacérkezett Debrecenbe szabadságáról. A csütörtök délelőtt 11 órakor tartandó városi közgyűlésen már a főispán fog elnökölni.

— Zögöd Jenő vizsgálóbíró szabadságra megy. Zögöd Jenő vizsgálóbíró, aki eddig a törvényszék helyettes elnöke volt, szeptember hatodikán szabadságra megy. — Ekkor érkezik haza szabadságáról Jeney Sándor, a törvényszék elnöke, aki szeptember hatodikán veszi át a törvényszék vezetését.

— Debrecen birtokviszonyai. — A törvényhatóságok minden évben két ízben kimutatást terjesztenek fel a helyügyminiszterhez a szegénygazdagsággal kapcsolatban, s ugyanezekkor részletes kimutatást küldenek fel a város birtokviszonyairól. A második ilyen irányú kimutatást Debrecenről most készítette el Kupinszky Sándor dr. tanácsnok. A kimutatás szerint Debrecen 166.284 katasztrális hold határából szántó 82.298. rét 7.803, legelő 47.952, erdő 18.682, kert 617, szőlő 1.848, nádas 192, terméketlen 6.892 katasztrális hold.

— Elrendelték egy nyolc és fél éves gyermek holttestének felboncolását. — Hétfőn a kora reggeli órákban Fazekas Antal nyolc és fél éves kislány, aki születésétől a Nyugati-utca 28. szám alatt lakott, hirtelen meghalt. A halálesetről értesítették a tisztiorvost, aki azonban nem tudta megállapítani a hál okát. A holttestet az orvos rendelkezésére szállították a kórhonctani intézetbe és jelentést tettek a hatóságoknak. A debreceni királyi ügyészség indítványára Zögöd Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírósg vezetője elrendelte a holttest felboncolását s a boncolás során fogják majd tisztázni, hogy mi okozta a kisgyermek hirtelen halálát.

Huszonnégy sokgyermekes családját jutalmaznak meg ma Debrecenben

Az emberiség életében az édesanyvák minden időben egy magabiztos eszményképként szerepeltek s csodálatuk és tiszteletük az idők folyamán nemhogy megkopott volna, hanem mindinkább növekedett. Ennek a megkülönböztetett tiszteletnek következményeként jelentkezett előbb a minden évben megrendezett Anyák Napja s később a sokgyermekes anyák ünnepe. Debrecen városa is bensőséges ünne-

pély keretében szentel pár órát tiszteletükre minden évben.

Ebben az évben ma délelőtt fél 12 órai kezdettel rendezte meg a város a Népjóléti Hivatalban a sokgyermekes családanyák ünnepét. Huszonnégy édesanyát fogtak ezen az ünnepélyen megjutalmazni. Köztük hatan kitüntetéssel, tízenyolcan pedig jutalmat kaptak. Az ünnepélyen képviselti magát a város és a Stefánia Szövetség is.

Agyonverték, megfojtottak, majd kirabolta egy koldust

Budapest, augusztus 17. Kedden reggel a járókelők a pestszentimrei országút közelében egy szétrocsolt fejű holttestre bukkantak. A közlébeliek Papp Bálint csavargó koldust ismerék fel a holttestben. A helyszínre érkezett csendőrök a közszeg halottsházába szállították a szerencsétlen

koldus holttestét s a vizsgálat során megállapították, hogy Papp Bálint támadója valami kemény tárgyval többször fejbeverte, majd földreterpette, zsinoggal megfojtotta és kirabolta.

A csendőrség erővel nyomozást indított a bestiális gyilkos után, aki 20 fillérért ölte meg áldozatát.

— Tizenegyezer leány csontjával díszített kriptá. A tüneményes szépségű Szent Orsolya királykisasszony és tizenegyezer vértanó halált halt társnőjének gyönyörű legendájáról és a vértanúk csontjával díszített sírjáról közöl pompás illusztrációval ellátott cikket a Tolnai Világlapja új száma. Sok más érdekes riporton kívül a legkiválóbb magyar írók novelláit, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz remek fényképet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— A szennyvízszűrő telep vízmesterének 300 pengőt utal ki a város. A kedden délelőtt megtartott polgármesteri értekezleten Kupinszky Sándor th. tanácsnok referált a kultúrmenőki hivatal kezelésében levő szennyvízszűrőtelepről. Javaslatára a szennyvízszűrőtelep vízmesterének 300 pengőt utaltak ki.

— Tankönyvek az összes iskolákban! Elad — vesz — cserél „Kultúra” antiquárium könyv- és papírkereskedés, Szent Anna-u. 3.

— Új külön-sírhelysört nyitnak a Köztemetőben. A köztemető gondnoka bejelentette, hogy a külön sírhelyek sora megtelt. Ennek következtében a tegnap polgármesteri értekezlet úgy határozott, hogy újabb sört nyitnak meg a külön sírhelyek számára.

— Tengeri kigyóvá változik az állítólagos család ügy. Lapunk vasárnapi számában hírt adtunk arról, hogy ravasz trükkkel többszáz pengőt esalt ki egy idős debreceni magánzótól K. Lili pincérlány. — Most nyert értesülésünk szerint K. Lili a Péterfia-utca 54. szám alatti diétás konyhán nem pincérlány, hanem szakácsnő volt. K. Lili azt állítja, hogy ő nem esalt ki egyetlen fillért sem az idős magánzótól, hanem azokat a pénzeket később köntendő házasságuk céljaira kapta. A magánzó házasságot ígért a lánynak, aki különféle trükkkel akart szabadulni ettől a házasságtól. K. Lili fiatal lány, aki megmondta, hogy egy idős emberrel nem lép házasságra. A tengeri kigyó ügyében különben a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot hogy történt-e család, vagy nem történt. Állítólag K. Lili most feljelentéssel élt az idős magánzó ellen, aki őt a csaló színében tüntette fel.

Előkelő esküvő Debrecenben

Kedden délután fél 7 órakor előkelő esküvő volt a Nagytemplomban. Noszlopi Noszlopy Éva, a debreceni előkelő társadalomnak egyik közszeretettben lévő bájos tagja esküvőre örök hűséget puzi Puy Aladárnak, a gazdasági felügyelőség népszerű tisztviselőjének. Az esküvői szertartást dr. Parkas Pál lelkész végezte és áldotta meg az ifjú párt, majd az ünnepélyes aktusnál jelenlévő hatalmas, előkelő közönység szerencsekívánatokkal halmozta el az új párt. A polgári esküvő délelőtt zajlott le, ugyancsak fényes ünnepség keretében, ahol a tanuk Vecsey Zoltán gazdasági főfelügyelő és Hank Olivér mezőgazdasági kamarai titkár voltak. Az egyházi szertartás végeztével az új pár és kiterjedt rokonságuk Gyarmathy Istvánnál, a menyasszony nagytatyjánál ünnepi vacsorán vett részt.

— Két ismeretlen holttest a Dunában. Tegnap délután Balán két ismeretlen holttestet fogtak ki a Dunából. A lecsapolótársulat csatornájából negyven évesnek látszó, 165 centiméter magas, bajszos férfi holttestét fogták ki. Az egyszerű ruházatú holttest négy-öt napja lehetett a vízben. Valószínűleg szerencsétlenség áldozatáról van szó. A másik ismeretlen holttestet a dunai híd bítaszéki oldalánál fogták ki: húsz-huszonöt év körüli ártott testű, magas, sovány, fekete hajú, fekete szemű nő csupán selyeming volt rajta. A két holttest személyazonosságát kutatják.

— Decemberben lejár a szegénytemetések vállalatbaadása. A szegénytemetések vállalatbaadása decemberben lejár. A városházán tegnap megtartott polgármesteri értekezlet határozata szerint az öt debreceni temetkezési vállalatot felhívják, hogy zártkörű ajánlatokat decemberig nyújtsák be a polgármesterhez.

— 80.000 szorhorgász Magyarországon. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, nagyszerű filmroportot és több mint száz szébből-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Természetes gyógymód és táplálkozás

Írta: dr. Bucsányi Gyula c. f. tanácsos

Ára csak — — P 4.20

Prof. dr. Wilhelm Stekel

A modern házasság

Ára — — — P 3.—

A dohányzás lassan, de biztosan öli!

Aki szereti az egészségét, az olvassa el ezt a fontos és érdekes könyvet!

A DOHÁNY ÉS ADOHÁNYZÁS

A dohányzás hatása az emberi szervezetre

Ára — — — P 3.—

Beszerezhető a „Debreczeni Ujság” kiadóhivatalában, Piac-utca 56. sz.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságkötések. Körösi László Máv. vonatvezető — Bereczki Ilona. Weisz Mór kereskedő — Friedl Elza. Puy Aladár m. kir. gazd. felügyelő tisztviselő, okl. gazda — Noszlopy Éva Mária, Terézia Angyalka. Szarvas László gimnáziumi tanár — Kovács Margit.

Születések. Helmezi Sándor géplakatos leánya Eszter Mária. Turgván Péter fm. leánya Mária. Szabó András hentes s. leánya Erzsébet Mária. Kis Sándor gazdálkodó leánya Juliánna és 2 törvénytelen újszülött.

Halálozások. Lajter Fülöp ref. 39 éves, Perec-dűlő. Özv. Molnár Jánosné róm. kath. 60 éves, Nyír-mártonfalva. Ujsor 16. Salvy Pongrác róm. kath. 70 éves, Munkás-u. 6. sz. Vida Ilona ref. 41 éves, Mester-u. 4. Romász János g. kath. 35 éves, Klapka-u. 20. Özv. Galgóczy Gézané ág. hitv. ev. 61 éves, Békés-saba. Lefkóvics Péter izr. 5 éves, Hajdusámsón.

(c) **Bélyeggyűjtemény felhívja tartsát,** hogy a budapesti bélyegkiállítás alkalmi légiárát bélyegei a kiállítási bélyeggel együtt kapható Springer József könyv-, papír-, fozsaküzletében a Piac-utcán. — Filatelial Kurir. Légiárát indul 22-én Szolnokról és Budapestről. — Levelezőlapok vagy levelek az itteni postán legkésőbb 21-ig feladandók.

Pusztító vihar az adriai partvidéken. Riminiből jelenti a United Press: Az egész adriai partvidéken hétfőn is nagy vihar dühöngött és felhőszakadás volt. Az orkán négy gyermeket megölt és több mint ötven ember megsebesült. Riminiben a felhőszakadás árvíz okozott. Igea Marina szomszédos helységben több ház összedőlt. Feketeingések és katonacsapatok születtek Riminiből az árvíz alá jutott helység lakosságának segítségére. Riminiben a tengerparti kabinok legnagyobb részét elpusztította az orkán.

Meghalt Baedecker. Essenben meghalt az 50 éves Baedecker Alfréd, a világszerte ismert utikönyvek kiadóvállalatának tulajdonosa. A híres Baedecker-könyveket még a most elhunyt Baedecker Alfréd nagypapja adta ki először s a család azóta is tovább népszerűsítette a földkerekség minden országáról szóló utikönyveket.

Gyilkosság az éjjeli zene miatt. Budapestről jelenti: A Szent István-kórház ma reggel arról értesítette a főkapitányságot, hogy Fehér János 30 éves hentessegéd, akit vasárnap hajnalban Csepelről, — szűrt sebekkel vitték a mentők a kórházba, az éjszaka folyamán belehalt sérüléseibe. A rendőri nyomozás megállapította Fehér halálának előzményeit. A hentessegéd szombaton éjszaka több barátjával mulatozott együtt Csepelen a Rákóczi Ferenc-utcában lévő Sárközi-vendéglőben. Záróra után egyik ismerőse, Lavrinz Ferenc 27 éves gyárimunkás, felszólította a cigányokat, hogy menjenek vele, mert éjjeli zenét akar adni egy leány ismerősének. Később Fehér János is tárgyalni kezdett a cigányokkal, mire szitkozódni kezdett, majd kést rántott elő és Fehért, mielőtt védekezni tudott volna, kétszer megszúrta. A gyilkos gyárimunkás vasárnap óta bujkált, ma reggel azután a detektívek rátaláltak rejtékhelyére és a főkapitányságra állították elő. Kihallgatása alkalmával bevallotta a gyilkosságot, mire letartóztaták.

Jelentkezni kell az 1916. és 1917. évi születésű ifjaknak

Az elsőfokú közigazgatási hatóság felhívja az 1916 évben született ifjakat, hogy augusztus 23-tól 25-ig, az 1917. évben születettek pedig 26—28-a között Bethlen utca 10. szám alatt 1—80 pengőig terjedő pénzbürség terhe alatt feltétlenül jelentkezzenek.

Elgázoltak a megvadult lovak egy hordárt a Deák Ferenc-utcán

A megsebesült ember nem engedte, hogy a mentők első segélyben részesítsék

Kedden délelőtt egy órakor nagy riadalmat keltett a Piac utcán két megvadult ló. Az Arany Bika felől vad iramban vágattak a lovak egy szekérrel az állomás felé. Az úttestről pillanatok alatt eltűntek a kerékpárosok, mert felőzött, hogy a megvadult lovak elgázolják őket. A Piac utcán vad iramban száguldozó szekéren két asszony ült, akik nem tudták megfékezni a megvadult állatokat. Végre a vármegyei elöljáró levő derék rendőr rohant a szekér után, amely ekkor már bekanyarodott a Deák Ferenc utcába. Közben kerékpárosok és gyalogosok futottak a szekér után.

Amikor a Deák Ferenc utcán a zsinagóga elé ért a szekér, ott beleütközött egy hordár targoncá-

jába és megálltak a megvadult lovak, amelyek közben már az istrángot és a hámot is elszakították. Percig alatt többszáz főnyi közönség sereglett egybe az összezútközés színhelyén. Szerencsére a szekéren ülőknek az ijedségen kívül semmi bajuk sem történt. A hordár megsérült, mire azonnal kihívták hozzá a mentőket. Orosz József 61 éves hordár, Egyletkert utca 16. szám alatti lakos tenyérnyi véraláfutást szenvedett az ütés következtében, azonban nem engedte, hogy a mentők klinikára, vagy kórházba szállítsák. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy mitől vadultak meg a lovak és hogy történt az összeütközés.

Meghülésnél és náthalásznál, torokgyulladásnál és mandolalobnál, idegfájdalmaknál és szaggatásnál reggelenként egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jót tesz, mert a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti, azonkívül pedig jó emésztést és fokozott anyagcserét biztosít.

A nézügyminiszter nem adott adómentességet a város idegen kezelésben levő házaira. A nézügyminiszter a napokban értesítette Debrecen városát, hogy a Stefánia rendelkezésére bocsájtott Meszena-utca 9. és a Bethlen-utca 37. szám alatti városi házakra nem engedélyezi a házádómentességet, mivel ezek az épületek nem a város kezelésében vannak.



Szenvedések és Szenvedélyek

Regény.

Írta: POPOFF MIHALY

(25)

halsevizmus meghal.
De Oroszország élni fog!

— A kisasszony azt mondja, ő nem megy sehová.
— Átmentem a paphoz.
— Nasztyenka, miért nem akarsz menni?
— Csak.
— Akarsz átjönni a bálba?
— Nem.
— Mit akarsz hát?
— Semmit.
— Ne légy ostoba, itt nem maradhatsz, hát nem akarod édesanyádat látni?
— Dacos vállvonás volt a felelet.
— Rossz vagy gyermekem, no köszönjünk el szépen egymástól és éjfélkor indulok, punctum.
Hátat fordított és kinézett az ablakon.
Erre én is megfordultam és eljöttem szó nélkül. Visszamentem a mulatságba.
Éjfélhajt megyek haza. Ahogy benyitok az ajtón világot látok.

Az asztalon pezsgősüveg, pálinka, szamová. És az asztal mellett a széken öles terméti cserkesz-gárdista, a gárdista ölben Nasztyenka, holtrészegen esőkolóztak. — A cserkesz zavarodottan felállt és a földre csúszta a részeg leányt, aki már nem tudott a lábán állni.
Néztem őket és megállt az eszem.
— Miért tesz ez a lány ilyet. Fel-emeltem és lefektettem a diványra, ahol azonnal lecsukódtak a szemei és elaludt. Néztem: vajon mi lehet e mögött a szép, kis homlok mögött.

A cserkesz el akart sompolyogni. Visszapanarcoltam.

— No — mondtam neki csendesen, — ezt nem viszed el fiam szárazon. Ilyet fiam nem fogsz többet eszeledni. — Jókora lovaglókorbácsomat vettem és gondoskodtam róla, hogy a cserkesznek kellemetlen emlékei is legyenek. Azt hiszem sohasem fog többé leitatni asszonyt.

Előkerítettem aztán a pap eselédjét és az lefektette Nasztyenkát. Másfél óra múlva indultunk.

Most itt állok az Alexandrowszkij téren. No. 2. A házszám kopott. — A kapu zárva. Csengetek. Öreg ráncosarcú néni nyit ajtót akinek arcán a romok között döbbenne ismerem fel Nasztyenka diadalmas szépségének nyomaát.

— Abramova úrnőt keresem — akartam mondani és ehelyett azt mondtam csendesen az öregasszonynak névze: — Nasztyenka!

Az öreg szemek felvillannak!

— Ön az, az... a pap, aki az életét megmentette, igen a lányom, ő Istenem... — a többi sírásba fulladt.

— Felakasztotta magát egy állás nélküli sofőr, mert elvették hajlasi igazolványát. Bittner István budapesti sofőr az utóbbi időkben sokat panaszkodott környezetének, hogy egy karambol következtében bűnösnek mondták ki és a hajlasi igazolványát is elvették. Ettől kezdve sehol sem kapott állást, s az állás nélküli sofőr bánatában inni kezdett. A napokban aztán valósággal búskomorság fogta el s tegnap este bekövetkezett a katasztrófa. Bittner Istvánt a fűskamrában felakasztva találták. Bűnöselvényben keresetnélküliséget okolta tettéért.

A jólsikerült vásár után le-szúrta saját édesanyját. Moesári János alsónémedi kisgazda a minap két felnőtt fiával felhajtotta állatát a budapesti vásárhídra, ahol eladta azokat. A jólsikerült vásár után betértek az egyik csepeli vendéglőbe, ahol Moesári János ifjabb fia közben összeszólközött fiával. Dulakodás közben az egyik fiú kést rántott és markolatig anja mellébe döfte. Az öreg gazdálkodót, — akinek fűdejét látta át a kés a kőbárába szállították, a vereskedő fiúkat pedig a csendőrség őrizetbe vette.

Tankönyv vásár, tankönyvesere Harmathynál, Piac-utca 7. (Bírószálló mellett)

Január elsőjén átveszi az állam a városi számvevőseket. Mint ismeretes, a városi számvevőség államosítása befejezett dolognak tekinthető s a hírek szerint az új rendszerre való áttérés már 1938 január 1-én meg is történik. Az államosítás a belső adminisztrációt, a státuszviszonyokat, az ügykezelés rendszerét természetesen lényegesen meg fogja változtatni s épen ezért mindkét részről úgy a városok, mint az állam részéről meglehetősen bonvultul helyezkedni terem, amelyeknek a megoldása a legközelebbi jövőben már esedékesé válik. Az elterjedt hírek szerint az állam csak a fiatalabb számvevőségi tisztviselőket kívánja átvenni, a magas szolgálati idővel rendelkező tisztviselőket ellenben a városoknak nyugdíjazni kell.

Bevezet a csöndes udvaron, a még csendesebb házba. Fel-felszipogva sírdogál. Leültet. A szobában kellemes félhomály, hűvös csend, barna szenkóp patinás, arany-glóriája tompán, lágyan világlik meg sercegő, parányi mécesenél. Virággillat, fanyarkás gyümölcsesség. Hallgatunk. Finom kristályüvegharang volt a csend, a szó eltörte volna, csak az öregasszony halk sírása megszegt ráifa, mint puha madárzárny. Sokára, csendesen szólaltam meg:

— Nasztyenka, hol van?

— Elment... nem tudom, újra elszökött. Ó Istenem, Istenem! Nem értem, miért versz engem szegény gyámoltalan öregasszonyt. Rossz rossz Nasztyenka, mégis az én lányom, a gyermekem, itt hordtam a szívem alatt... pedig mi szegény, egyszerű emberek voltunk, szegény uram ő kertész volt, légynek sem vétett, csak fát, virágot szeretett, de a társaság, a többiek elrontották ezt a gyermeket. Az iskola, az a sok könyv... rossz könyvek... aztán Nasztyenka elszökött. Ön. Ön visszaküldte nekem... és újra rossz úrra... Istenem... vajon mi lesz vele.

Késő este volt, mikor kiléptem a kanun. A kicsi világ, a virággillatos, gyümölcsességű, szentképes, csöndes, bánatos, hervatag, kis multibírodalom, ahol az ezüsthajjú Abramov kertész né imádkozik a rossz Nasztyenkáért s ahonnan a rossz Nasztyenka elment másodsor is, egy másik, véres, goromba, kegyetlen világba.

Lélek se járt az utcán. Ballagtam egyedül:

(Polytatjuk.)

Befejeződtek az előadások a Nyári Egyetemen

Szerdán délután utaznak el a hallgatók Debrecenből

A Nyári Egyetem előadásainak programját kedden befejezték. Az utolsó napon érdekes előadások hangzottak el. Sáy Géza miniszteri tanácsos „Kulturpolitikánk és a magyar képzőművészet” című németnyelvű előadásában ismertette a magyar kulturpolitikáról adott kitűnő képet: különös részletességgel beszélt azokról az intézményekről, amelyek a képzőművészetek fejlesztését tűzték ki céljukul. Érdekes előadását vetített képekkel kísérte az előadó, amelyek a mai magyar művészek remekait ábrázolták.

Schönebaum Herbert lipcsei egyetemi tanár Erdélyről szóló előadásában megrajzolta Erdély politikai képét. Ismertette azokat a történelmi eseményeket, amelyek folytán Erdély állami élete olyan egénivé vált.

Juhász Géza író a modern magyar irodalom ismertetésével kapcsolatosan a modern magyar regény fejlődését vizsgálta a közönség nagy érdeklődése mellett. A legfrissebb ma regényeiről adott kitűnő ismertetést a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta.

Bartha Károly egyetemi magántanár a debreceni céhek történetét ismertette s így Debrecen művelődéstörténetének ismeretéhez vezette el nagyszámú hallgatóságát.

Tassy Ferenc olasznyelvű előadásában Zriniviről, a költőről adott kitűnő ismertetést.

Ferdinándy Mihály budapesti egyet. tanársegéd művészettörténeli elő-

adását hatalmas közönség hallgatta végig.

MA DÉLUTÁN BUDAPESTRE UTAZNAK A NYÁRI EGYETEM HALLGATÓI

A három hét után a Nyári Egyetem debreceni programja befejeződik. A hallgatók ma délután az öltözés gyorsan elutaznak a fővárosba a Szent István-hefi ünnepségekre. Amint köz tudomású, a Nyári Egyetem hallgatóinak búcsúzásán megjelenik a debreceni közönség, amelynek vendégszerető hatalmas tömege a Nyári Egyetem hallgatóinak olyan kitűnő keretet szolgáltat. A debreceni közönségnek köszönhető a debreceni Nyári Egyetem minden sikere, s ez a közönség a búcsúzás pillanatában is meg akarja mutatni, hogy mire képes a szerető magyar szív. A Pestre induló vonatnál mind ott lesznek a Nyári Egyetem barátai és ismerősei. Egyébként a búcsúzás pillanatát is meg fogja örökíteni a Magyar Filmroda kitűnő operatőre.

A Nyári Egyetem hallgatóinak gazdag programjuk van a fővárosban. Aulabuszkörútján, dunai sétahajózáson, múzeumi látogatásokon, a Gyöngyös Bokréta előadásán, magyar hangversenyeken megismeri Budapest szépségeit s így a debreceni élmények után egy tökéletes képet visz magával szép Magyarországról.

A hallgatók sportbemutatót tartottak, melynek során a magyarok 3:1 arányban győzték le a külföldieket.

káló, úszító elemek malmára hajtják a vizet. S ebben a harcban nemcsak a mesterek, hanem saját maguk is csak sebeket kap-

nak s utóljára a lázítók félre állanak és a munkáság ott marad kifizáztottan, munka és kenvér nélkül.

SPORT

Magyarország 9:2 arányban fölényes győzelmet aratott az osztrák víziló csapat fölött

Budapest, augusztus 17. A Horthy Kupa víziló tornán 3. napján, kedden derült időjárás uralkodott s így nagyszámú közönség előtt folytak a küzdelmek. Először úszószámok jöttek.

200 m-es hölgy gyorsúszásban bajnok Gróf Ödön UTE 4:57.2, 2. Lengyel BEAC 5:07.8.

100 m-es hölgy hátúszásban bajnok Györfly Irén BSE 1:26.2, 2. Ács BSE 1:30.4.

3x100 m-es ifjúsági vegyes stafétában bajnok a SzUE, 2. Egri Tornaegylet, 3. FTC.

Az úszóverseny után megkezdődött a Horthy Kupáért folyó víziló küzdelem. Németország—Belgium 4:3 (3:1).

Hollandia—Franciaország 4:2 (3:1).

Magyarország—Ausztria 9:2 (4:1). Bíró Delhold francia. A játék nem volt szép, mert az osztrákok szokott erőszakos módon küzdöttek. A francia bíró szigorúan fogta a túlerősen látszó osztrákokat. A magyar csapat akcióit az osztrákok erőbedobással igyekeztek ellensúlyozni. A magyar együttes nem látszott olyan jól, mint a németek ellen. A magyar csapat felett először labdát és az első percben Brandi éles dobásával vezetéshez jutott. 1:0. Az első perc

54 mp-ben újra Brndi volt a gólszerző. 2:0. A 4. perc 30 mp-ben Németh juttott labdához és gólt dobott az osztrákok hálójába. 3:0. Az 5. perc 9 mp-ben a magyar védelem hibájából Kunz az osztrákok gólját dobta. 3:1. A 6. perc 54 mp-ben Németh lövése került az osztrák hálóba. 4:1.

Szünet után gyorsabban estek a gólok. Az 58. mp-ben Németh, a 2. perc 7 mp-ben Brandi, a 3. perc 20 mp-ben Halassy dobott gólt. 7:1. Havlik az egyik összecsapásban szemén megsérült s néhány percere kiállott. A játék szünetelt s a magyarok már arra gondoltak, hogy lovagiasan ők is egy játékosul kevesebben játszanak mint annakidején Berlinben az olimpián, mikor Havlik visszavért. Halassy összekülönbözött Plonerrel, a bíró a magyar játékost kiállította. Mégis a magyar csapat támadott s a 4. perc 53 mp-ben Németh 8. gólt dobta, méltán dobta az utolsó. 9. gólt. A 6. perc A bíró ezután szabálytalanságért Blassest kiállította. Az 5. perc 27 mp-ben Németh dobta az utolsó. 9. gólt. A 6. perc 12 mp-ben a fölénykedő magyar védelem hibájából Steinhilber dobta az osztrákok 2. gólját, amivel beállította a végeredményt. (9:2).

A debreceni egyetemisták Balmazújvároson

DEAC—BSC 5:5 (3:1)

A debreceni egyetemisták a múlt nap Balmazújvárosra rándultak ki, ahol a BSC látta őket vendégül. A két csapat a következő felállásban lépett pályára: DEAC: Pál—Magyar II., Hevesi—Hjáró, Végvári, Papp—Sárl, Pongrácz, Pintér, Kristóf, Kovács. — BSC: Mozsár—Szatmári, Plávics—Szabó, Forrai-L., Radósi—Husi I., Békési, Loós, Husi II., Pál.

Már a pályaudvaron nagy közönség várta az egyetemistákat Mikor a DEAC megérkezett, nagy szél támadt és utána nagy vihar kerekedett. Sajnos, ez a közönséget nagyon elriasztotta és a kezdésre alig voltak a tribünön. Kezdekör kissé elállt az eső, de később újra erősen zuhogott egész a második félidőig. Az 1-es félidőben az Ujvárosiak nagyon megilletődve játszottak. A vezetést a DEAC a 25-ik percben szerzi meg. Píntér gyönyörű lövéséből majd nem sokára ugyanő lövi a másodikikat. Most a BSC kicsit lábra kap és Békési lövésével szépít. A 35-ik percben Kristóf háromra emeli a DEAC góljait.

A 2-ik félidőben már szép közönség van és erős buzdításba kezd. Meg is van a látszata, mert gyönyörű küzdelem alakul ki. Már a 3-ik percben Píntér újabb gólt lő, de most már a BSC erősen feljavul és az 5-ik percben Forrai I., majd a 9-ik percben ismét ő lövi az Ujvárosiak góljait. A DEAC is erősít és Kristóf újra eredményes, de ezzel már elölte a puskaporát. A közönség nagy biztatásba kezd és az Ujvárosiak szebbnél szebb támadást vezetnek. A 25-ik percben Hevesy kétszer egymásután közel akaszt a 16-oson belül, de a bíró nem adja meg a jogos 11-est. A 31-ik percben ismét közel akaszt és a megítélt büntetést Mozsár értékesíti. A 36-ik percben Husi I. egéni lefutásból mintegy 25 méterről gyönyörű szép góllal egyenlít. Most nagy harc indul a győztes góllért, de már egyik csapat sem tudja megszerezni. A közönségnek, mely végig erősen buzdított, gyönyörű, izgalmas játékban volt része. Igazi propagandája volt a futballnak. Kár, hogy az eső

elrontotta a pályát. Dr. Thurzó a mérkőzést jól vezette.

Nem szerződött a Boockay Markost

A napokban olyan hírek terjedtek el Debrecenben és Budapesten, hogy a Boockay leszerződött Markos Imrét, volt válogatott csatárát, aki a múlt évben Franciaországban a Rennes csapatában játszott.

Mint kiderült, Markos már szívesen jönne vissza a Boockayba, de francia egyesülete váltságdíjat kér érte. A Rennes Markos vételével kapcsolatban még 2000 frankkal tartozik a Boockaynak, de a Boockay még ezt az összeget sem hajlandó elengedni. Viszont a franciák 2000 franknál sokkal többet kérnek.

SPORTHIRMONDÓ

Felhívom a Villanygyár alatt felsorolt játékosait, hogy f. hó 18-án, szerdán délután a DTE-pályán tartandó tréningre feltétlenül jelenjenek meg: Ötvös, Elek II., Elek III., Hajdu III., Török Erdélyi, Tunyogi, Vncze, Tózsér, Nagy F., Varga, Bártfay, Mészáros, Paliga, valamint az összes ifjúsági játékosok is. Intéző. (9)

MAI MOZIMŰSOR:

Hungária: Két világ szerelmese, Krisztina királynő.
Apolló: Az év története.
Vígyszínház: Árulok.



Szerdán:
CSAK FELNÖTTEKNEK!
fél 7 és 9 órakor:
„LÁNYOK EGYMÁSKÖZT”
Kisérősláger:
„ÖRÖMÖK VÁROSA”

Minden indok nélkül sztrájkba lépett kilencven debreceni festőseged

Háttérben bujkáló hűnös kezek földalatti aknamunkája a sztrájkok sorozatát akarja Debrecenre zúdítani — A festőszakosztály erélyes állásfoglalása

Az éveleji iparossegéd sztrájk izgalmak után sokáig teljes csend uralkodott a munkások frontján s úgy látszott, hogy a mesterek és a segédek között közölt meg egyezéséből hosszú hónapokig rend és nyugalom fog fakadni. Ebben a csendbe azonban a napokban szinte villámként csapott be az a hír, hogy a bőripari munkások ismét béremelést követelnek s mivel a mesterek az indokolatlan béremelést nem teljesíthették, a segédek letették a munkát. Ez a sztrájk azonban nem elzárt jelenség lett, hanem kedden újabb területre terjedt át s most már a jelekből ítélve a többi iparágakra is áttérjed.

Tegnap ugyanis kilencven debreceni festő, tapétázó, mázó és címfestőseged mindenféle indok nélkül letette a munkát, sztrájkba állott. A leállás első percében azonban már nyilvánvaló lett, hogy a sztrájk rosszindulatú büntetés eredménye s egyáltalában nem a festőiparosok hibájából történt. Ugyanezért egy szomorú jelenség is mutatkozott ennél a sztrájknál. A sztrájkolók ugyanis nemcsak a közvéleményt, de a nagát az iparhatóságot is félre akarták vezetni. Ilven körülmények között Balogh Béla szakosztályi elnök kedden este összehívta a szakosztály tagjait az ipartestületbe. A mesterek majdnem teljes számban, összesen negyvenen jelentek meg ezen az értekezleten, amelyen a szakosztály egyöntetűen három pontba foglalva hozott határozatot az indokolatlan sztrájk ellen.

A szakosztály egyöntetű határozata szerint:

1. mivel a munkások teljesen indokolatlanul, mindenféle bérkövetelés felállításával nélkül tették le a munkát, a mesterek mindaddig nem kezdenek érdemleges tárgyalást a segédekkel, amíg azok a helyeken, ahol szükség van rájuk, munkába nem állnak. — 2. a szakosztály a történeltek után viszont követelésekkel lép fel a munkásokkal szemben a munkateljesítmény terén. — Ezzel azt kívánják elérni hogy a segédek a bérért mindenben megfelelő és kielégítő munkát adjanak. — 3. a jövőben a segédek által okozott károk megtérítését fogja követelni a szakosztály.

Jólértesült köröknek egyébként az a véleménye a festősegedek indokolatlan sztrájkjáról, hogy ez nem lesz elszigetelt jelenség, épen úgy mint a bőripari munkások sztrájkja. Egyesek szerint a munkából leállás földalatti aknamunka eredménye s valójában a talajátvesztett szociáldemokraták akarják ismét megvetni lábukat a munkásság között. — Az ipari munkásság körében tapasztalt jelenségek is erre vallanak s a napokban kilátás van kőműves-sztrájkra is.

A földalatti demagógia tehát úgy látszik ismét munkába lépett. Pedig a munkásság az elmúlt eseményekből levonhatta a következtetést. Hiszen tapasztalhatta nem egyszer, hogy a mesterek mindenkor hajlandók, magukra súlyos terheket is vállalva, — a munkásság jogos kívánalmait teljesíteni. Szükségtelen tehát az indokolatlan sztrájk, mert ezzel nem maguk, de a sötétben buj-

Szeptember 3-án kezdődnek meg az iskolákban az előadások!

DEBRECZENI UJSÁG útján

diákok, diáklányt kap teljes ellátásra!

Adja fel hirdetését kiadóhivatalunkban, Piac-utca 56

Közgazdaság

ARNYALATILAG GYENGÜLT A BUZA

A készrúpiacra eleinte gyengébb volt az irányzat, később a veszteség megtérült. A búzapiacra elkelt 2550 mázsa. A felsőtiszai és tiszavidéki búza felső árát 5 fillérrel leszállították.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 19.50—19.90, 78 kg-os 19.80—20.20, 79 kg-os 20.05—20.40, 80 kg-os 20.20—20.50, felsőtiszai, fejérmegyei 77 kg-os 19.50—19.85, 78 kg-os 19.80—20.10, 79 kg-os 20.05—20.30, 80 kg-os 20.15—20.45.

Rozs: pestvidéki 18.75—18.95, más származású 18.75—19.00.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.75—16.25.

Sörárpa: prima 19.50—20.00, sörárpa 18.50—19.25.

Tengeri: tiszántúli 11.85—11.95, egyéb áll. 11.85—11.95.

Örlemények: korpá 11.40—11.50, 8-as liszt 14.20—14.60.

Magvak és hüvelyesek: káposztarepce 32—32.50, kék mák 95—97.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 462 darab sertést. Előző napi maradvány 101 darab. Árak: Prima uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 103—104, prima szedett 98—100, silány 88—93, angol sonkasertés 1. 116, exportzsír márkázott 170 fillér kg-ként. A vásár irányzata változatlan.

Felelős szerkesztő:
BENYOVSZKY PÁL.

Felelős kiadó:
ALFÖLDI SAJTÓVÁLLALAT
KFT.
Ugyvezető igazgató:
Dr. KÖLYA SÁNDOR.

Magyar Uriasszonyok Lapja 1926—1936. év folyamán jutányosan eladó
Cím a kiadóban. 1116

Pénz adok

padlás- és pincelomért, használt bútorért, zálogjegyért, varrógépért, ruhaheműért, mindenféle ingóságért. Hívásra jövök. Barnáné, Csapó-utca 16. sz.

„ELEKTRO-TOX“

cián nélkül, mindent irt. Garanciával vállalja lakások szakszerű évi karbantartását, poloska, továbbá moly, sváb, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen! Előkészületek nincsenek. — Havonként egy félórát kérünk s egész évben fiztá a lakása! Irányáraink: szobánként és havonként P. — 70-101 P. 1.10-ig. „ELEKTROTOX“ Piac-u. 89. 398

Teljes ellátás

Úri családnál
1 vagy 2 diák ellátást kaphat. Cím: Péterfia 25. sz. házfelügyelőnél. 667

Iskolai évre
két úri leányt teljes ellátásra úri család elfogad. Cím a kiadóban. 628

Kollégium
közeliében keresztyén diák vagy diáklány teljes ellátást nyerhet zongora- és fürdőszobahasználattal. Hajó-u. 4. jobb oldalt. 622

Oktatás

Tanuljon
gyorsírást és gépirást a **Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskolában**, Olesó tan díj. Allami bizonyítvány. Külön esti tanfolyamok. Kezdő- és haladó tanfolyamok. — Beiratkozás egész nap az iskola helyiségében (Baltvány-u. 11.)

Magyar nota-
tanfolyam kezdődik július 1-én pályázaton nyertes zencszerzőnél. — Némi zongoraplappal bírók gyorsan elsajátíthatják a kíséretszerkesztést is olesó tandíj mellett. Beiratkozás délután 3—4-ig Kossuth-u. 39. I. em. udvari lépcső. 1597

Lakás-szoba kereslet

Egy
szoba, konyha, kamarából álló lakást keres tisztviselő a központhoz közel (Ajánlatokat kér a kiadóba „Gyermektelen” jellegre. 44

APIRÓ HIRDETÉSEK

Levelérés

Irénkém!
Köszönöm a „Mikulást”. Nagyon jó volt. Csókol J—a. Sz.

Házasság

Fiatal
elvált asszony, szobá és komoly gondolkodású, házasság céljából megismerkedne szintén komoly gondolkodású férfivel. Leveléket „Megértés” jellegre kér a „Debreczeni Ujság—Hajdúföld” kiadóhivatalába. Sz.

Beföltendő állás nőnek

Kifutóleányt
azonnalra felvesz Farkas Margit virágüzlete. Bikával szemben. 680

Deutsches
Fräulein sucht Stelle für 1. September Adresse in der Redaktion. 634

Állandó
mosónő azonnali belépésre kerestetik. Pálvadásvari vendéglő. 668

Keresek
perfekt szobaleányt éves bizonyítvánnyal szeptember 1-re. Jelentkezni lehet Ferenc József-út 31. I. em. 671

Beföltendő állás férfiaknak

Ürészabóságba
önálló munkást felvesszék. Erdős ürészabó De-recske. 666

Irásh-fatelep
Pesti-utca 2. szám alatt 2 állandó munkást keres. Jelentkezni lehet reggel fél 8 órakor. 665

Házmester.
kinek állandó keresete van, szeptemberre felvesszünk, Vilmos császár körút 36. 664

Kifutónak
iskolamentes, ügyes, számolni tudó fiút felvesz Nagy vasúztele, Csapó-kanyar. 679

Állást kereső férfiak

Főiskolai
hallgató keresztyén úri családnál teljes ellátást keres. — Ajánlatokat „Gyorsan” jellegre a kiadóba. 657

Butoroxoll szoba

Központi fűtéses
butorozott szoba kiadó. Kossuth-u. 22. 675

Butorozott
szoba kiadó. Piac-u. 77. I. em. 4. 677

Különbejárati
csinosan butorozott utcai szoba esetleg diákoknak is kiadó. Simonffy 46. 621

Utcai
kisebb butorozott szoba különbejárati, augusztus 15-16-án kiadó. Vigkedvű M.-u. 10. 410

Utcai
butorozott szoba kiadó. Pesti-u. 65. sz. 345

Férfi sporting
P. 2-28

Fürdőcipő
P. -50

Divat zsebkendő
P. -24

Petriknél
Szent Anna-u. 5.

Különbejárati
elegánsan butorozott szoba fürdőszobahasználattal augusztus 15-re kiadó. Csillag-u. 8. 335

Kiadó lakás Egyszobás

Egy
utcai szép magasföldszintes szoba előszobahasználattal úri egyének 1-jére kiadó, Zöldfa utca 9. 626

Kétszobás

Háromszobás
komfortos lakás kiadó. Nemzetőr-u. 1. Értekezni Piac-u. 77. Dr. Széll. 678

Ajánlat

Csináltassa nyakkendőjét
a készítőnél választott anyagból, tetszészerinti fazonra. Elhordott nyakkendőjét olesón újjáalakíttom. Debr. Nyakkendőüzem, Timár-u. 52, Varga-u. sarok. 396

Üzlet-műhely raktár

Nagy szoba
előszobának, irodának, vagy jobb műhelynek is alkalmas, olesón kiadó. Piac-u. 79. Ny.

Butor

Ebédli
műbutor, komplett, alig használt kaukázusi díszes, furnéros, faipari készítmény, nagyon olesón eladó. Péterfia-u. 29. B. S. 676

Tűrelő anyag

Tűzfát, szenet
takarékos ember télire már most szerzi be Vágó József tűzifa- és széntelepén a Margit-fürdőnél. Elsőrendű hazai szénnek rövid ideig még a múlt évi árakon. Katonatisztek, altisztek, „Unió”-tagok beszerzési helye. Telefon 10—24.

Birtokbérlet

Kiadó
város alatt 20 holdas tanúság föld, Köntöskertben, Bihari-telepen egy-egy hold konyhakertszeti föld lakással. Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca. 669

Gazdasági eszközök

Velőgép
tizenhat soros kütető állapotban eladó. Károly Ferenc József-út 21/b. 672

Egy
benzinmotor 4-es, egy cséplővel 720-as, szeges, a motor Kállai gyártmány, olesón eladó, vagy esetleg külön-külön is eladó. Hajduböszörmény, Deák Ferenc-utca 15. sz. 676

Eladó ház

ELADÓ
Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2 szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Hasznos
tőkebefektetés!
Csapó-u. 22. alatti házal és Szávay Gyula-u. 2. alatti házhelyeket megveheti dr. Kovács és Papp ügyvédek, Baltvány 14. 123

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyzetméter telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padlajáróval, alapínezve, jóvízű kúttal, részben tőherátvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. Homokkert. 243

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiséggel lakással, mely korszerű, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség korszerűen kiadó. 369

Eladó házhely

Miskolc mellett,
Görömbölytapolea fürdőhelyen, strandtól és autóbussz megállótól néhány percre villatellék uszólóknak már 6 pengőtől kaphatók. Értekezni lehet: dr. Gimcs Jenő Miskolc, Szemeru-utca 20. 676

Házhely
300 négyzetméter szép és jó helyen eladó. Sebess-utca 9. (Budai Ézsaiás-utca mellett). 806

Közműves
villatellék: 25 éves adókedvezményvel, Simonffy-út mentén, megállóhoz közel, rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsönátvállalással eladók. Felvilágosítást ad dr. csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy-utca 12. számú délután 5-16-ig. 1780

Eladó ingóság

Eladó
olesón teljesen jó állapotban meséskönyvek. Arany János-utca 47. sz. emelet. 673

Szallagfűrés
agyfűrésbeosztóval, hoszlyukfűrésnek is, eszterga eladó. Kigyó-utca 16. 676

Eladó
longyel bunda, fekete öltöny, fiúruha, bőrszék, fehér szekrények, előszobafal, selyemruha. Piac-u. 46. udvar. I. ajtó. 676

Gyermekasztal,
szék eladó. Doboz-utcai bérház, B. II. 8. 559

Egy
jó állapotban lévő szonkingöltöny eladó. Werbőczy 10. Szilágyiéknál. 1984

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. kőrforgógépén.
Technikai vezető:
Liptay András.